

วารสารวิชาการ

ปีที่ 14 ฉบับที่ 2 เดือนเมษายน - มิถุนายน 2554

● สมเด็จพระเจ้าภคินีเธอ เจ้าฟ้าเพชรรัตนราชสุดา สิริโสภาพัณณวดี กับการศึกษาของชาติ

● ปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลกระทบต่อความพึงพอใจ
ในการเรียนของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 2
ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน

● ฟินแลนด์โมเดล (ตอนที่ 2)

● การพัฒนาโรงเรียนสู่โรงเรียนส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน
ด้วยกระบวนการนิเทศ 5 ขั้นตอน

● Project: Play & Learn...
กับการปฏิรูปการศึกษารอบ 2

● แนวทางการวิเคราะห์ข้อสอบ
สำหรับการทดสอบในชั้นเรียน

● คุณธรรม จริยธรรมของนักเรียน...เราทำสำเร็จแล้ว

บทบรรณาธิการ

วันที่ 27 กรกฎาคม 2554 ที่ผ่านมามพสกรนิกรชาวไทยทั้งประเทศ
คงได้รับทราบข่าวที่นำความเศร้าสลดมาสู่ประชาชนชาวไทยทุกคน เมื่อ
สำนักพระราชวังได้ออกประกาศการสิ้นพระชนม์ของสมเด็จพระเจ้าภคินีเธอ
เจ้าฟ้าเพชรรัตนราชสุดา สิริโสภาพัณณวดี ซึ่งตลอดระยะเวลาที่ผ่านมาพระองค์
ทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจอันเป็นประโยชน์แก่บ้านเมืองที่มีอาภพพรรณา
ได้หมด วารสารวิชาการฉบับนี้จึงขอเทิดพระเกียรติพระองค์ท่านด้วยบทความ
เรื่อง “สมเด็จพระเจ้าภคินีเธอ เจ้าฟ้าเพชรรัตนราชสุดา สิริโสภาพัณณวดี
กับการศึกษาของชาติ” ที่นำเสนอพระราชกรณียกิจเพียงเสี้ยวหนึ่งที่
พระองค์ท่านได้ทรงปฏิบัติมาตลอดพระชันษา ด้วยสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณ
อย่างหาที่สุดมิได้

นอกจากบทความดังกล่าวแล้ว กองบรรณาธิการยังมีบทความดีๆ มาฝาก
เพื่อนครู คณาจารย์ และผู้บริหาร เช่น “คุณธรรม จริยธรรมของนักเรียน
...เราทำสำเร็จแล้ว” หรือ “การพัฒนาโรงเรียนสู่โรงเรียนส่งเสริมนิสัย
รักการอ่านด้วยกระบวนการนิเทศ 5 ขั้น” เป็นต้น หลังจากที่ท่านได้อ่าน
บทความในวารสารวิชาการแล้ว กองบรรณาธิการหวังเป็นอย่างยิ่งว่าผู้อ่าน
จะได้นำแนวคิดที่ได้ไปปรับประยุกต์ใช้ในการพัฒนาการศึกษาต่อไป

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
สมเด็จพระเจ้าภคินีเธอ เจ้าฟ้าเพชรรัตนราชสุดา สิริโรสภาพัณณวดี กับการศึกษาของชาติ	2
คุณธรรม จริยธรรมของนักเรียน...เราทำสำเร็จแล้ว	12
ฟินแลนด์โมเดล (ตอนที่ 2)	24
การพัฒนาโรงเรียนสู่โรงเรียนส่งเสริมนิสัย รักการอ่าน ด้วยกระบวนการนิเทศ 5 ขั้น	36
Projects: Play & Learn ...กับการปฏิรูปการศึกษารอบ 2	48
แนวทางการวิเคราะห์ข้อสอบ สำหรับการทดสอบในชั้นเรียน	64
ปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อความพึงพอใจ ในการเรียนของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 2 ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน	82
กลับมา.....คารวะครู	92

สมเด็จพระเจ้าภคินีเธอ
เจ้าฟ้าเพชรรัตนราชสุดา สิริโสภาพัณณวดี
กับการศึกษาของชาติ

โดย...สุนันท์ แดงประไพ
ครูวิชาสุขุวิทาลัย

พระราชูปถัมภ์กับการวางรากฐานการศึกษาชาติ

เมื่อครั้งพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวเสด็จเถลิงถวัลยราชสมบัติเป็นพระมหากษัตริย์ลำดับที่ 6 แห่งราชวงศ์จักรีเมื่อปีพุทธศักราช 2453 นั้น พระราชภารกิจแรกที่ทรงกระทำภายหลังพระราชพิธีบรมราชาภิเษก คือ การสร้างโรงเรียนมหาดเล็กหลวง (วชิราวุธวิทยาลัยในปัจจุบัน) ขึ้นแทนการสร้างวัดประจำรัชกาล ด้วยทรงพระราชดำริว่า “พระอารามต่างๆ นั้นก็ย่อมเป็นที่สำนักศึกษาของกุลบุตรมาแต่โบราณ แต่ในปัจจุบันสมัยนี้การศึกษาต้องจัดการให้แพร่หลายไพศาลยิ่งขึ้นกว่าแต่ก่อน เพราะว่าความจริงแห่งประเทศบ้านเมืองในสมัยต่อไปนี้ ที่จะเป็นปึกแผ่นแน่นหนาได้แท้จริงก็ด้วยอาศัยศิลปวิทยาเป็นที่ตั้ง” ซึ่งสะท้อนพระราชวิสัยทัศน์ว่าทรงให้ความสำคัญกับการศึกษา นอกจากจะทรงสร้างโรงเรียนและจัดการศึกษาขึ้นตามแนวพระราชดำริแล้ว ยังทรงสืบสานพระราชปณิธานในสมเด็จพระบรมชนกนาถ พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ในอันที่จะขยายการศึกษาของชาติให้กว้างขวางขึ้นและให้ราษฎรได้รับความเสมอภาคด้านการศึกษาดังนี้

“เจ้านายราชตระกูลตั้งแต่ลูกฉันเป็นต้น ลงไปตลอดจนถึงราษฎรที่ต่ำที่สุด จะให้มีโอกาสเล่าเรียนได้เสมอกัน ไม่ว่าขุนนางว่าไพร่ เพราะฉะนั้นจึงขอบอกไว้ว่า การเล่าเรียนในบ้านเมืองเรานี้จะเป็นข้อสำคัญที่หนึ่งซึ่งฉันจะอุสาห์จัดให้เจริญขึ้นจงได้”

นอกจากนี้พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวยังทรงสนับสนุนและพระราชทานพระบรมราชวินิจฉัยในการดำเนินการศึกษาทุกระดับ อาทิ โปรดให้ประกาศใช้พระราชบัญญัติประถมศึกษา เมื่อวันที่ 1 กันยายน พ.ศ. 2464 นับเป็นครั้งแรกในประวัติศาสตร์ชาติไทยที่มีกฎหมายเป็นเครื่องค้ำประกันความมั่นคงในการจัดการศึกษาในระดับประถม ด้านอาชีวศึกษาทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตั้งโรงเรียนเพื่อส่งเสริมการศึกษาสายอาชีพ อาทิ โรงเรียนพาณิชยกรรม และการจัดงานแสดงศิลปหัตถกรรม โรงเรียนเพาะช่าง และโรงเรียนการฝึกหัดครู กสิกรรมชั้นประถม เป็นต้น ด้านการศึกษาระดับสูงนั้น พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวมีพระบรมราชโองการในการขยายการศึกษาในระดับสูงว่า

“อย่างไรเราก็ต้องการมหาวิทยาลัย ตั้งเสียเดี๋ยวนี้เลยที่เดียว จะได้เป็นตลาดวิชาของเมืองไทย ไม่เป็นแต่เพียงที่เพาะข้าราชการไว้ใช้”

จึงทรงยกกระดับโรงเรียนมหาดเล็กในพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวเป็นโรงเรียนข้าราชการพลเรือน เมื่อปี พ.ศ.2457 ต่อมายกฐานะขึ้นเป็นมหาวิทยาลัยเมื่อปี พ.ศ.2458 ด้วยพระราชปณิธานที่ปรากฏในกระแสพระราชดำรัสในพระราชพิธีวางศิลาพระฤกษ์ตึกบัญชาการของมหาวิทยาลัยแห่งนั้นว่า “ตัวเราเป็นรัชทายาทจึงรู้สึกเป็นหน้าที่อันหนึ่งที่จะต้องทำการนั้นให้สำเร็จตามพระราชประสงค์” และได้พระราชทานนามเพื่อเป็นพระบรมราชานุสรณ์แด่สมเด็จพระบรมชนกนาถว่า “จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย” กับทั้งพระราชทานที่ดินและพระราชทานทรัพย์เพื่อเป็นทุนอุดหนุนกิจการของมหาวิทยาลัย

พระภารกิจสืบสานการศึกษา

สมเด็จพระเจ้าภคินีเธอ เจ้าฟ้าเพชรรัตนราชสุดา สิริโสภาพัณณวดีเป็นพระราชธิดาพระองค์เดียวของพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว และเป็นพระราชนัดดาในพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว

สมเด็จพระเจ้าภคินีเธอฯ ทรงให้ความสำคัญกับการศึกษาและทรงสืบสานพระราชดำริด้านการศึกษาของสมเด็จพระชนกนาถอย่างต่อเนื่อง ทรงปฏิบัติพระกรณียกิจเพื่ออำนวยความสะดวกด้านการศึกษาชาตินานัปการ ดังนี้

การบำรุงกิจการด้านการศึกษาที่เกี่ยวข้องด้วยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระเจ้าภคินีเธอฯ ทรงบำรุงกิจการการศึกษามหาวิทยาลัยซึ่งสมเด็จพระชนกนาถทรงสร้างขึ้นแทนการสร้างวัดประจำรัชกาลอย่างต่อเนื่องมิได้ขาด และทรงรับโรงเรียนไว้ในพระอุปถัมภ์จำนวนหลายโรงเรียน อาทิ

โรงเรียนยุพราชวิทยาลัย จังหวัดเชียงใหม่ เป็นโรงเรียนที่พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวขณะทรงดำรงพระอิสริยยศเป็นสมเด็จพระบรมโอรสาธิราช เจ้าฟ้ามหาวชิราวุธ สยามมกุฎราชกุมาร ทรงพระมหากรุณาพระราชทานนามโรงเรียนและพระราชทานพระราชทรัพย์สมทบการก่อสร้างอาคารเรียน

โรงเรียนปรินส์รอยแยลส์วิทยาลัย จังหวัดเชียงใหม่ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช เจ้าฟ้ามหาวชิราวุธฯ ได้เสด็จพระราชดำเนินไปทรงวางศิลาฤกษ์อาคารหลังแรกของโรงเรียนที่ก่อตั้งโดยคณะอเมริกันเพรสไบทีเรียนมิชชัน และมีพระราชหัตถเลขาพระราชทานนามแก่โรงเรียนว่า “The Prince Royal’s College”

โรงเรียนมหาวชิราวุธ จังหวัดสงขลา ได้รับพระราชทานนามเป็นชื่อโรงเรียนพร้อมด้วยพระราชลัญจกรเป็นตราสัญลักษณ์ของโรงเรียน

ในส่วนการศึกษาที่เกี่ยวข้องเนื่องด้วยสมเด็จพระศรีพัชรินทราบรมราชินีนาถ พระอัยยิกาเจ้านั้น สมเด็จพระเจ้าภคินีเธอฯ ได้พระราชทานทรัพย์บำรุงกิจการของโรงเรียนและสนับสนุนการสร้างอาคารสโมสรนักเรียนเก่าราชินี ทรงเป็นประธานในการหารายได้และพระราชทานเงินในการก่อสร้างพระบรมราชินยานุสาวรีย์ สมเด็จพระศรีพัชรินทราบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง ณ วิทยาลัยอาชีวศึกษาเสาวภา และทรงก่อตั้ง “ทุนสมเด็จพระศรีพัชรินทราบรมราชินีนาถ” เพื่อนำดอกผลที่ได้มอบเป็นทุนการศึกษาแก่นักเรียน นักศึกษา ของสถาบันการศึกษาในพระองค์สมเด็จพระศรีพัชรินทราบรมราชินีนาถจำนวนสิบแห่ง ได้แก่ โรงเรียนราชินี โรงเรียนราชินีบน วิทยาลัยอาชีวศึกษาเสาวภา โรงเรียนราชินีบูรณะ จังหวัดนครปฐม โรงเรียนวิเชียรมาตุ จังหวัดตรัง โรงเรียนสภาราชินี จังหวัดตรัง โรงเรียนจอมสุรางค์อุปถัมภ์ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โรงเรียนศรียานุสรณ์ จังหวัดจันทบุรี คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล และวิทยาลัยพยาบาลสภากาชาดไทย

พระกรณียกิจด้านการศึกษานั้นเองในพระองค์นั้น สมเด็จพระเจ้าภคินีเธอฯ ได้ทรงรับโรงเรียนไว้ในพระอุปถัมภ์และพระราชทานเงินเป็นทุนการศึกษาและสมทบการก่อสร้างอาคารจำนวนหลายแห่งทั้งในกรุงเทพมหานครและต่างจังหวัด อาทิ โรงเรียนสายน้ำผึ้ง โรงเรียนศรีอยุธยา โรงเรียนเพชรรัชต์ โรงเรียนกองทัพบก อุปถัมภ์เพชรารุณวิทยา โรงเรียนเทศบาลปลูกปัญญา จังหวัดภูเก็ต โรงเรียนห้องสอนศึกษา จังหวัดแม่ฮ่องสอน โรงเรียนเพชรรัตน จังหวัดสระแก้ว นอกจากนี้ยังทรงอุปถัมภ์โรงเรียนระดับอาชีวศึกษา อาทิ โรงเรียนสยามธุรกิจ และพาณิชยการ และโรงเรียนพาณิชยการสันติราษฎร์ (ปัจจุบันคือ สถาบันสันติราษฎร์บริหารธุรกิจ) ซึ่งทรงพระกรุณาเสด็จไปพระราชทานประกาศนียบัตรเป็นประจำทุกปี และได้พระราชทานเงินเพื่อก่อตั้งสมาคมศิษย์เก่าพาณิชยการสันติราษฎร์

ด้านการศึกษาระดับอุดมศึกษา สมเด็จพระเจ้าภคินีเธอฯ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้สมาคมสตรีอาสาสมัครจัดงาน “รีโนเดตี-เพชรรัตน” ขึ้นเพื่อหารายได้นำไปสมทบก่อสร้างอาคารที่พักของคณาจารย์และนักศึกษาของมหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ นอกจากนี้ ยังเสด็จไปทรงเปิดโครงการภาษาไทย และทรงวางศิลาฤกษ์คณะเภสัชศาสตร์ของมหาวิทยาลัยดังกล่าวด้วย

ในด้านการส่งเสริมแหล่งเรียนรู้สำหรับเยาวชนและประชาชนทั่วไป โดยเฉพาะกิจการอันเนื่องด้วยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวนั้น สมเด็จพระเจ้าภคินีเธอฯ ได้ทรงริเริ่มและสนับสนุนการดำเนินการ อาทิ หอวิชาวุฒานุสรณ์ในสำนักหอสมุดแห่งชาติ ซึ่งก่อสร้างขึ้นตามมติของ คณะรัฐมนตรีในโอกาสที่พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงได้รับการ ยกย่องจากองค์การการศึกษาวิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ (ยูเนสโก) ให้เป็นบุคคลสำคัญของโลกทางด้านวัฒนธรรม และทรงจัดตั้งมูลนิธิ พระบรมราชานุสรณ์ขึ้น ซึ่งในปัจจุบันได้ก่อประโยชน์แก่การศึกษาชาติเป็นอันมาก เพราะนอกจากจะเป็นแหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวแล้ว ยังเป็นสถานที่ให้เยาวชนได้แสดงออกด้านการแสดงละครอีกด้วย นอกจากนี้ยัง ทรงรับเป็นองค์ประธานในการบูรณะพระราชวังสนามจันทร์ จังหวัดนครปฐม ทรงสนับสนุนการบูรณะพระราชนิเวศน์มฤตทายวัน จังหวัดเพชรบุรี โดยทรงรับ มูลนิธิพระราชนิเวศน์มฤตทายวันไว้ในพระอุปถัมภ์ ทรงสนับสนุนโครงการบูรณะ พระราชวังพญาไท ชมรมคนรักวัง และพระราชทานทุนเป็นประเดิมในการก่อตั้ง มูลนิธิอนุรักษ์พระราชวังพญาไท ปัจจุบันนี้สถานที่ทั้งสามแห่งกลายเป็น แหล่งเรียนรู้ที่สำคัญสำหรับเยาวชน และเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีคุณค่าทาง ประวัติศาสตร์สำหรับประชาชนทั่วไป

ในด้านกิจการลูกเสือและเนตรนารี อันเป็นพระราชดำริริเริ่มของ พระชนกนาถนั้น สมเด็จพระเจ้าภคินีเธอฯ ได้ทรงพระกรุณาเสด็จไปทรงเปิด พระบรมราชานุสาวรีย์พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวและค่ายเพชรรัตน์ จังหวัดสระบุรี นอกจากนี้ยังทรงสนับสนุนกิจการของสโมสรเนตรนารีเพชรราชู และทรงรับหน่วยงานทั้งสองไว้ในพระอุปถัมภ์

พระเกียรติคุณแม่ไพศาล

จากพระกรณียกิจที่ได้ทรงกระทำเพื่อความเจริญทางการศึกษาของชาติ ดังกล่าวมาแล้วข้างต้น สถาบันการศึกษาต่างๆ จึงได้ถวายปริญญากิตติมศักดิ์ แสดงพระเกียรติยศในทางการศึกษา ได้แก่ ปี พ.ศ. 2534 สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ทุมเกล้าย ถวายปริญญาดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ทางพัฒนาการ ครอบครัวและเด็ก ปี พ.ศ. 2540 สถาบันราชภัฏธนบุรี ทุมเกล้าย ถวายปริญญามหาบัณฑิตกิตติมศักดิ์ สาขาวิชาศิลปศาสตร์ ปี พ.ศ. 2541 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ทุมเกล้าย ถวายปริญญาดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ โดยมีคำประกาศราชสดุติ เฉลิมพระเกียรติคุณตอนหนึ่งว่า “สมเด็จพระเจ้าภคินีเธอ เจ้าฟ้าเพชรรัตนราชสุดา สิริโสภาพัณณวดี ทรงเป็นองค์อุปถัมภ์การศึกษาของชาติยากที่จะหาผู้ใดเสมอเหมือน ทรงใฝ่พระราชหฤทัยในการพัฒนาการศึกษา และกิจการต่างๆ ที่พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระศรีพัชรินทราบรมราชินีนาถ ทรงก่อตั้งไว้ อย่างเต็มพระกำลัง” ต่อมาในปี พ.ศ. 2550 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ทุมเกล้าย ถวายปริญญาศิลปศาสตรดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ และ ปี พ.ศ. 2551 มหาวิทยาลัย ศิลปการทุมเกล้าย ถวายปริญญาศิลปศาสตรดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ สาขา พัฒนศึกษา

พระราชหฤทัยมุ่งมั่นในการประกอบพระกรณียกิจทั้งปวง เป็นไปเพื่อประโยชน์แก่ประเทศชาติและด้วยความจงรักภักดีต่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมตามพระดำรัสที่พระราชทานเนื่องในโอกาสฉลองพระชนมายุ 5 รอบ เมื่อวันที่ 22 พฤศจิกายน 2529 ณ วชิราวุธวิทยาลัย ดังนี้

“ฉันขอกล่าวต่อท่านทั้งปวงว่า จะพยายามบำเพ็ญตนเพื่อประโยชน์แก่บ้านเมืองด้วยความจงรักภักดีต่อองค์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ผู้ทรงเป็นพระประมุขของชาติ ทั้งจะได้รับการเกียรติศักดิ์แห่งความเป็นราชนารีในมหาจักรีบรมราชวงศ์ไว้ชั่วชีวิต”

เอกสารอ้างอิง

วชิราวุธวิทยาลัย, โรงเรียน. เพชรรัตนขัตติยนารีศรีพิสุทธิ. กรุงเทพฯ : วชิราวุธวิทยาลัย, 2552.

คณะกรรมการเอกลักษณ์ของชาติ. หนังสือเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเจ้าภคินีเธอ เจ้าฟ้าเพชรรัตนราชสุดา สิริโสภาพัณณวดี ในโอกาสฉลองพระชนมายุ 6 รอบ. กรุงเทพฯ : สำนักงานเลขาธิการเอกลักษณ์ของชาติ, 2551.

**คุณธรรม
จริยธรรมของนักเรียน...
เราทำสำเร็จแล้ว**

โดย...มานะ สอนสารี
ผู้อำนวยการโรงเรียนเทศบาล 3
(วัดท่ามะปราง)

ปัจจุบันเด็กและเยาวชนไทยส่วนมากยัง
ประพฤติดังปฏิบัติตามระเบียบ ขนบธรรมเนียม และ
ประเพณีอันดีงามของชาติไทยที่มีมาแต่โบราณ แต่
ยังมีเด็กและเยาวชนบางส่วนที่มีพฤติกรรมเบี่ยงเบน
ไปในทางที่ไม่เหมาะสม ซึ่งมีแนวโน้มที่ชี้ถึงความเสื่อม
ทางคุณธรรมจริยธรรมในขณะนี้ว่ามีจำนวนเพิ่มมากขึ้น
และอาจสร้างวิกฤติให้แก่วัฒนธรรมไทยได้ในอนาคต
ถ้าย้อนดูข้อมูลรายงานสถิติคดีเกี่ยวกับเด็กและ
เยาวชน จะพบว่าเด็กและเยาวชนเพศชายที่มีการศึกษา

ระดับประถมศึกษาถึงมัธยมศึกษาตอนต้นเป็นผู้ที่อยู่ในภาวะเสี่ยงต่อความเสื่อมถอยทาง
จริยธรรมและคุณธรรมมากที่สุด โดยแยกพฤติกรรมที่ปรากฏ คือ พฤติกรรมที่เป็นภัย
ร้ายแรงต่อสังคม ทำให้ประชาชนเสียชีวิต ทรัพย์สิน สัมคมเดือดร้อน เช่น ยาเสพติด กัน
แข่งรถบนถนนหลวง ประทุษร้ายต่อชีวิตและทรัพย์สิน ล่วงละเมิดทางเพศ ข่มขืน
และกระทำความผิด โทรมหญิง ปล้นจี้ ฉกชิงวิ่งราว พฤติกรรมที่ก่อให้เกิดปัญหาต่อไป
ในอนาคต เช่น เยาวชนหญิงขาดความเป็นกุลสตรี ไม่รักษานวลสงวนตัว แต่งกายไม่สุภาพ
เรียบร้อย ไม่เหมาะสมกับประเพณีและวัฒนธรรมไทย ส่วนเยาวชนชายก็ไม่ทำตัวเป็นสุภาพบุรุษ
ที่มีความเข้มแข็งอดทน เสียวสละ สุภาพอ่อนโยน ไม่เชื่อฟังคำสั่งสอนของบิดามารดา
ครู อาจารย์ ไม่เคารพผู้ใหญ่ และผู้มีพระคุณ และมีพฤติกรรมเบี่ยงเบน เช่น เรื่อง
เพศสัมพันธ์ ติดเหล้า บุหรี่ ยาเสพติด ทะเลาะวิวาท ฆ่าตัวตาย เล่นการพนัน
เที่ยวเตร่สังสรรค์ในทางที่ไม่ดี ใช้จ๋ายอย่างสุรุ่ยสุร่าย ทุ่มเทย ติดเกม อินเทอร์เน็ต ใช้สื่อ
ลามกอนาจารหรือสื่อที่แสดงความรุนแรง (คณะกรรมการการศึกษา ศาสนา ศิลปะ
และวัฒนธรรม , 2548 : 2-6)

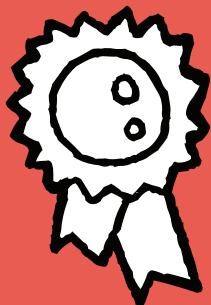

ปัญหาวิกฤติเหล่านี้คือความเสื่อมถอยทางด้านศีลธรรม คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตามระบบวิถีชีวิตที่ดั่งงามของคนไทย

โรงเรียนเทศบาล 3 (วัดท่ามะปราง) ก็เป็นอีกโรงเรียนหนึ่งที่ประสบปัญหาเรื่องคุณธรรม จริยธรรมของนักเรียน นับตั้งแต่ปีการศึกษา 2548 ซึ่งสำนักงานท้องถิ่นจังหวัดพิษณุโลกได้มีหนังสือกำชับให้โรงเรียนเร่งปลูกฝังจิตสำนึกและค่านิยมความซื่อสัตย์สุจริตให้กับเด็กและเยาวชนในสถานศึกษา โดยให้โรงเรียนจัดทำโครงการกิจกรรม เพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนให้มากขึ้น หลังจากผลการประเมินภายในของโรงเรียนพบว่านักเรียนมีคุณธรรมจริยธรรมลดลง โรงเรียนจึงได้ศึกษาสภาพต่างๆ ของโรงเรียนและครอบครัวนักเรียน พบว่า ผู้ปกครองนักเรียนส่วนใหญ่มีอาชีพรับจ้าง สภาพครอบครัวแตกแยกหรือแยกย้ายทำงานต่างจังหวัดเป็นจำนวนมาก นักเรียนจึงถูกทิ้งให้อยู่กับญาติพี่น้อง สาเหตุจากปัญหาความยากจนและด้วยโอกาสทั้งที่มีมาแต่กำเนิด หรือถูกกระทำจากบุคคลหรือสังคม กอปรกับผู้ปกครองไม่มีเวลาใส่ใจที่จะอบรมเรื่องความประพฤติหรือส่งเสริมเรื่องของการศึกษาเท่าที่ควร

นอกจากนี้สภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยเป็นชุมชนเสื่อมโทรม มีแหล่งอบายมุขมากมาย การไม่เป็นแบบอย่างที่ดีของคนในสังคม การเสนอข่าวของสื่อต่างๆ ทั้งยั่วยุ โหดร้าย รุนแรง เพื่อฝันไว้เหตุผล ทำให้เด็กนักเรียนซึมซับพฤติกรรม จดจำและนำไปปฏิบัติ โดยขาดการจำแนกแยกแยะ ส่งผลให้นักเรียนมีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม เช่น การประพฤติดนิน่าไม่ถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียน ไม่เคารพเชื่อฟังพ่อแม่ผู้ปกครอง ครู เพื่อนำมาต่อการเรียน ติดเกม พฤติกรรมเบี่ยงเบน และเสี่ยงต่อการติดยาเสพติด เสื่อมถอยทางคุณธรรมจริยธรรมมากขึ้น

จากผลการศึกษาและแนวปฏิบัติ

ตามนโยบายระดับต่างๆ ตลอดจนสภาพปัญหา
ของโรงเรียนดังกล่าวข้างต้น โรงเรียนจึงตระหนัก
และให้ความสำคัญกับการส่งเสริมและปลูกฝังการมีคุณธรรม
จริยธรรมให้เกิดขึ้นกับนักเรียน โดยโรงเรียนได้กำหนดให้
ครูประจำชั้นทุกคนเป็นครูแนะแนวและเป็นครูฝ่ายปกครอง เพื่อ
ติดตามความประพฤติของนักเรียนไปในตัว ซึ่งก็ได้ผลดีระดับหนึ่ง
แต่ยังไม่มีกิจกรรมที่ชัดเจนที่จะประเมินเป็นรูปธรรมได้ โรงเรียนจึงได้
แต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนขึ้น โดยจัดทำโครงการ
พัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน ประกอบด้วย 6 กิจกรรม คือ
เข้าค่ายธรรมะ ทำบุญวันพระ สร้างเสริมคุณธรรมประจำวันศุกร์
9 นาทีทำดีก่อนกลับบ้าน คุณธรรมยามเช้า และบันทึกความดี

ผลการประเมินคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนอยู่ในเกณฑ์ดี แต่มีบางกิจกรรม
ไม่ได้จัดทำแบบต่อเนื่องตลอดปี และที่สำคัญไม่ได้มุ่งพัฒนานักเรียนตามนโยบายของชาติ
นั่นคือ การปลูกฝังคุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการ ได้แก่ ขยัน ประหยัด ซื่อสัตย์ มีวินัย
สุภาพ สะอาด สามัคคี และมีน้ำใจ ดังนั้นโรงเรียนจึงได้ปรับปรุงและพัฒนาคุณธรรม
จริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนเทศบาล 3 (วัดท่ามะปราง) ขึ้นใหม่ โดยประกอบด้วย
8 กิจกรรม ได้แก่ บันทึกความดี/รักการอ่าน ธนาคารคุณหนู หนูดี เก๋ได้ ให้คืน
เพชรท่ามะปราง มารยาทไทย 5 ส. กับ ปตท. เรียนรู้แบบร่วมมือ และโต๊ะแห่งน้ำใจ
ซึ่งแต่ละกิจกรรมโรงเรียนได้ดำเนินการตลอดปีการศึกษาจนถึงปัจจุบัน โดยมี
รายละเอียดดังนี้

1. บันทึกรักความดี/รักการอ่าน คือ กิจกรรมที่นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 - 6 ทุกคน ได้บันทึกงานหรือการกระทำที่มีผลดี ต่อตนเองและผู้อื่น และบันทึกการอ่านหนังสือ ทุกวัน โดยทุกเช้าครูประจำชั้นจะตรวจบันทึก ดังกล่าว และลุ่มให้ข้อมูลประชาสัมพันธ์หน้า เสาธงทุกเช้าวันอังคาร เพื่อชื่นชมความขยัน และความรับผิดชอบของนักเรียน

2. ธนาคารคุณหนู คือ กิจกรรมที่โรงเรียนแจกบัญชีออมทรัพย์ให้กับ นักเรียนทุกคน เพื่อให้นักเรียนนำเงินไปฝากกับธนาคารของโรงเรียนในเวลาเช้า โดย โรงเรียนจัดสถานที่ จัดเอกสาร จัดครูและนักเรียนไว้ให้บริการ เพื่อปลูกฝังการประหยัด และออมเงิน นอกจากนั้นเมื่อถึงวันเด็กของปี คณะกรรมการธนาคารคุณหนูจะจัด รางวัลพิเศษให้นักเรียนที่มีเงินฝากทุกวันหรือสม่ำเสมอและนักเรียนที่ฝากเงินมากที่สุด ในแต่ละสัปดาห์

3. หนูดี เก็บได้ ไข่คื่น คือ กิจกรรมที่นักเรียนเก็บเงิน สิ่งของ ที่มี ผู้ลิ้มหรือทำหล่นไว้ แล้วนำไปมอบให้กับครูหรือสภานักเรียน เพื่อติดตามหา ผู้เป็นเจ้าของ โดยมีครูและสภานักเรียนผู้รับผิดชอบกิจกรรมจะประกาศหาเจ้าของ จากนั้นคณะกรรมการกิจกรรมจะจัดทำป้ายเชิดชูนักเรียนที่เป็นหนูดี เก็บได้ ไข่คื่น และทำหนังสือถึงผู้ปกครองพร้อมมอบใบประกาศนียบัตร เพื่อยกย่องความซื่อสัตย์ ให้กับหนูดีดังกล่าว

4. เพชรท่ามะปราง คือ กิจกรรมที่ครูและนักเรียนร่วมกัน ประเมินความมีวินัยของนักเรียนทุกคนในด้านการปฏิบัติตามระเบียบของ ห้องเรียน ของโรงเรียน การมีวินัยต่อตนเองและสังคม โดยสภานักเรียน นำเสนอผลการประเมินนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์เพชรท่ามะปรางทุกวันพุธ พร้อมบันทึกเก็บเป็นข้อมูลสรุปผล

5. มารยาทไทย คือ กิจกรรมที่นักเรียนจะได้รับการฝึกบุคลิกภาพ ฝึกมารยาทที่หน้าเสาธงทุกวันจันทร์ เกี่ยวกับการพูด การไหว้ การกราบ การปฏิบัติตนที่ถูกต้องตามรูปแบบของสถานการณ์ที่สมมติขึ้นอย่างเหมาะสม และเดือนกุมภาพันธ์คณะกรรมการมารยาทไทยจะประเมินมารยาทนักเรียนเป็นรายบุคคลและกลุ่มชั้นพร้อมมอบรางวัล

6. กิจกรรม 5 ส. คือ กิจกรรมที่ทางโรงเรียนร่วมกับ ปตท. โดยบุคลากรและนักเรียนของโรงเรียนทุกคนมีหน้าที่รับผิดชอบต่อตนเอง สิ่งของ และสถานที่ที่ได้รับมอบหมาย ซึ่งจะต้องยึดแนวทาง สะสาง สะดวก สะอาด สุขลักษณะ และสร้างนิสัย โดยโรงเรียนตั้งกรรมการเขต และกรรมการประจำห้อง ประกอบด้วยครูและนักเรียนประเมินตามหลักเกณฑ์ แล้วสรุปรายงานผลหน้าเสาธงทุกเช้า และรายงานปตท. ทุกสิ้นเดือน นอกจากนั้นประมาณเดือนกุมภาพันธ์ของปีการศึกษา โรงเรียนจะรับการประเมินกิจกรรม 5 ส. จากคณะกรรมการของ ปตท. เพื่อประเมินสภาพแวดล้อมที่ดีงามอันเกิดจากจิตสำนึกที่ทำอย่างสม่ำเสมอ

7. การเรียนรู้แบบร่วมมือ คือ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยการแบ่งผู้เรียนออกเป็นกลุ่มย่อย ในกลุ่มประกอบด้วยสมาชิกที่มีความสามารถแตกต่างกัน (นักเรียนที่เรียนเก่ง ปานกลาง อ่อน อยู่คู่กัน) เป็นการส่งเสริมให้ผู้เรียนทำกิจกรรมร่วมกัน มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น มีการช่วยเหลือพึ่งพา มุ่งให้เกิดความรักความสามัคคีในหมู่คณะ เกิดความรับผิดชอบร่วมกัน ทั้งในส่วนตนและส่วนรวม เพื่อให้ตนเองและสมาชิกทุกคนในกลุ่มประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนด โดยหมุนเวียนเปลี่ยนกลุ่มอย่างน้อยสองเดือนต่อครั้ง ซึ่งทางโรงเรียนกำหนดให้ครูทุกห้องเรียนจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ขึ้นไป

8. โต๊ะแห่งน้ำใจ คือ กิจกรรมที่ครู นักเรียนทุกคนในห้องเรียน นำอาหาร อุปกรณ์ของใช้ ของตนเอง มาวางบนโต๊ะที่ชื่อว่า “โต๊ะแห่งน้ำใจ” เพื่อบริการ แบ่งปันให้กับนักเรียนทุกคนในห้องได้รับประทานหรือใช้ร่วมกัน หรือบางครั้งนักเรียนนำมาร่วมทำบุญกับบุคคล หรือองค์กรที่ต้องการความช่วยเหลือ

กิจกรรมทั้ง 8 ของโครงการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม นักเรียนโรงเรียนเทศบาล 3 (วัดท่ามะปราง) เทศบาลนครพิษณุโลก ทางโรงเรียนได้ทำการประเมินและพัฒนาโครงการตั้งแต่ก่อนการเริ่มต้น จนถึงสิ้นสุดการดำเนินโครงการควบคู่กันไป โดยใช้รูปแบบจำลองชิป (CIPP Model) ดังนี้

1. การประเมินสภาพแวดล้อม (Context) เป็นการประเมินด้านความสอดคล้องระหว่างนโยบายกับวัตถุประสงค์ของโครงการ ความต้องการ ความจำเป็น และความคาดหวัง ตลอดจนผลกระทบจากสังคมที่มีต่อโครงการ

2. การประเมินปัจจัยเบื้องต้น (Input) เป็นการประเมินความพร้อมในปัจจัยที่ใช้ในการดำเนินโครงการ ด้านบุคลากร งบประมาณ ระยะเวลา และสื่อวัสดุอุปกรณ์

3. การประเมินกระบวนการการดำเนินงาน (Process) เป็นการประเมินขั้นตอนต่างๆ ในการดำเนินโครงการด้านการวางแผน การจัดกิจกรรม การประชาสัมพันธ์ การประเมินผล และการปรับปรุงการจัดกิจกรรม

4. การประเมินผลผลิตของโครงการ (Product) เป็นการประเมินผลที่ได้รับจากการดำเนินโครงการ ด้านความพึงพอใจต่อโครงการ และพัฒนาการของนักเรียนด้านคุณธรรมจริยธรรมพื้นฐาน 8 ประการ

5. การประเมินผลกระทบ (Impact) เป็นการประเมินผลที่ได้รับจากการดำเนินโครงการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน โรงเรียนเทศบาล 3 (วัดท่ามะปราง) เทศบาลนครพิษณุโลก จังหวัดพิษณุโลก ทั้งด้านบวกและด้านลบที่มีต่อโรงเรียน นักเรียน ครู ผู้บริหาร ผู้ปกครอง และชุมชน

ผลของการประเมินบริบทของโครงการ ปัจจัยเบื้องต้น และกระบวนการดำเนินงานคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนเทศบาล 3 (วัดท่ามะปราง) ซึ่งประกอบด้วย 8 กิจกรรม ได้แก่ กิจกรรมบันทึกความดี/รักการอ่าน กิจกรรมธนาคารคุณหนู กิจกรรมหนูดี เก่งได้ ให้คืน กิจกรรมเพชรท่ามะปราง กิจกรรมมารยาทไทย กิจกรรม 5 ส. กับ ปตท. กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ และกิจกรรมโต๊ะแห่งน้ำใจ พบว่า อยู่ในระดับเหมาะสมมากที่สุด ผลการประเมินผลผลิตของโครงการ พบว่า พฤติกรรมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน ด้านความขยัน ความประหยัด ความซื่อสัตย์ ความมีวินัย ความสุภาพ ความสะอาด ความสามัคคี ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนพฤติกรรมด้านความมีน้ำใจ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และด้านความพึงพอใจของคนในชุมชนที่มีต่อโครงการคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน พบว่า ในภาพรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนผลกระทบการดำเนินโครงการ 6 ด้านในโรงเรียน คือ ด้านการบริหาร ด้านการจัดสภาพแวดล้อม ด้านการสอนและการนิเทศ ด้านการจัดกิจกรรมนักเรียน ด้านความสัมพันธ์กับชุมชน และด้านการประเมินผล ในภาพรวมมีผลกระทบอยู่ในระดับมากที่สุด ตัวอย่างกิจกรรมทั้ง 8 กิจกรรมที่โรงเรียนเทศบาล 3 (วัดท่ามะปราง) ดำเนินการจนเห็นผลเป็นที่ประจักษ์ คงเป็นประโยชน์กับโรงเรียนต่างๆ ไม่มากก็น้อยที่จะนำไปปรับประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับบริบทของแต่ละโรงเรียนในการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนของท่านต่อไป

เอกสารอ้างอิง

คณะกรรมการการศึกษา ศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรม วุฒิสภา. (2548). รายงานการศึกษาเรื่องการสร้างเสริมคุณธรรมและจริยธรรมของนักเรียน. กรุงเทพฯ : สำนักการพิมพ์ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา.

ปราณี ปราบริปู. (2548). ครูของแผ่นดิน. วันครู 2549. (หน้า 17-24). กรุงเทพฯ : ครูสภาลาดพร้าว.

ฟินแลนด์โมเดล (ตอนที่ 2)

โดย...ศรินทร์ เศรษฐการุณย์

ข้าราชการบำนาญ

จากฉบับที่แล้ว ผู้เขียนได้นำเสนอเกี่ยวกับระบบการศึกษาของประเทศฟินแลนด์อย่างกว้างๆ จากการฟังบรรยายประมาณ 1 ชั่วโมง และดูงานที่โรงเรียน Tahtiniityn Koulu เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน การบริการสวัสดิการอาหารสำหรับเด็ก สื่อ และหนังสือเรียนที่ครูเป็นผู้เขียนเอง ในฉบับนี้ผู้เขียนขอนำเสนอระบบการเรียนการสอนของนักเรียนระดับประถมศึกษา (เกรด 5) เนื่องจากมีโอกาสดูอยู่ที่ฟินแลนด์ต่ออีก 10 วัน เพื่อไปเยี่ยมครอบครัว Teinila ที่เคยอาศัยอยู่เมื่อครั้งยังเป็นนักเรียนแลกเปลี่ยน ซึ่งมีคุณแม่และคุณพ่อเคยเป็นครูที่โรงเรียนประถมศึกษา แต่ตอนนี้เกษียณอายุแล้ว เยี่ยมพี่ชาย และเพื่อนที่ Turenki ซึ่งเป็นตำบลเล็กๆ ที่อยู่ห่างจาก Helsinki ประมาณ 100 กิโลเมตร เพื่อนและน้องที่ไปดูงานด้วยกันกลับเมืองไทยก่อน แต่ได้ฝากให้ผู้เขียนช่วยศึกษาข้อมูลเชิงลึกต่อไป วันต่อมาได้นั่งรถไฟไปเยี่ยมคุณพ่อ บอกถึงจุดประสงค์ที่มาฟินแลนด์ครั้งนี้ โชคดีที่คุณพ่อพาไปหาคุณครูที่โรงเรียนเก่าที่เคยสอน ได้มีโอกาสคุยกับหลานชาย Arn เรียนอยู่ Grade 5 หลานสาว Ramona เรียนอยู่ Grade 8 ซึ่งเป็นลูกของพี่ชาย และยังได้คุยกับลูกสาวของเพื่อนเก่าชื่อ Sanni เรียนอยู่ Grade 11 มีคำถามที่ยังติดใจจึงถามคุณพ่อว่า

ที่ฟินแลนด์ไม่มี การประเมินครูหรือ?

คุณพ่อได้บอกว่าที่ฟินแลนด์นั้นรัฐบาลเชื่อว่าการเติบโตทางเศรษฐกิจมีการศึกษาเป็นตัวขับเคลื่อนที่สำคัญ รัฐบาลกลางมั่นใจเงินที่ลงทุนไปกับการศึกษาเป็นการพัฒนาที่ยั่งยืน จึงให้เรียนฟรีสำหรับทุกคน ดูแลค่าใช้จ่ายทั้งหมด ทั้งค่าเล่าเรียน อาหารในโรงเรียน วัสดุ หนังสือ รถรับส่ง และสิ่งอำนวยความสะดวกใหม่ๆ ครูผู้สอนสามารถจัดการเรียนการสอนโดยนำความคิดใหม่ๆ มาใช้ในโรงเรียนได้ ถึงไม่มีการประเมินครู แต่ครูก็รู้สึกยินดีที่ได้มีโอกาสปรับปรุงทักษะทางวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง เต็มใจที่จะทำงานของตนเอง และเปิดรับความคิดใหม่อยู่เสมอ

กระทรวงศึกษาธิการจะพัฒนาฝึกอบรมครูตลอดชีวิตการเป็นครู ครูจะได้รับการพัฒนาฝึกอบรมอย่างเป็นระบบ ทั้งนี้ฟินแลนด์ได้ยกเลิกศึกษานิเทศก์ไปแล้วประมาณ 20 ปีที่ผ่านมา เราเน้นการสร้างความเข้มแข็งของผู้บริหารและครู รวมถึงสนับสนุนเทคโนโลยีใหม่ๆ ศึกษาและวิจัยเพื่อสร้างฐานข้อมูล ส่วนเทศบาลจะช่วยในเรื่องการพัฒนาเครือข่าย สนับสนุนเพื่อช่วยโรงเรียนและครู เชื่อมโยงคนในท้องถิ่นที่มีความชำนาญให้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา และจัดทำยุทธศาสตร์แผนงานประจำปีร่วมกับโรงเรียน

วันต่อมาได้คุยกับ Arn กำลังเรียนอยู่ Grade 5 ด้วยความเป็นเด็กยังไม่คุ้นเคยกัน พี่ชาย Timo พ่อของ Arn จึงพูดคุยแทน และให้ดูสมุดรายงานประจำตัวนักเรียนของ Arn อ่านแล้วรู้สึกประทับใจมาก และได้ขออนุญาตสำเนาสมุดรายงานประจำตัวนักเรียน (Year Report) ของ Arn มาด้วย มีขนาด A4 พับครึ่ง ด้านหน้าปกมี ชื่อจังหวัด ชื่อโรงเรียน ปีการศึกษา ชั้น (Grade 4 B) ชื่อนักเรียน และวัน เดือน ปีเกิด ด้านในแบ่งเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 ความเห็นของครูประจำชั้น ส่วนที่ 2 ความเห็นของครูประจำวิชา ส่วนปกหลัง ข้อความว่า ปีการศึกษาต่อไปจะเริ่มเมื่อไร นักเรียนจะขึ้นชั้นต่อไป (Grade 5) มาตรฐานการเรียนรู้ที่ไม่ผ่าน (ถ้ามี) ลายเซ็นครู ลายเซ็นนักเรียน และลายเซ็นผู้ปกครอง ในที่นี้ได้แปลสาระสำคัญ ส่วนที่ครูประเมินนักเรียนมาให้อ่าน และพยายามให้ตรงตามต้นฉบับมากที่สุด ดังนี้

สมุดรายงานประจำตัวนักเรียนของ “Arn”

Luokanopetaja (ครูประจำชั้น)

Arn ครูดีใจที่เห็นเธอเล่นกีฬา เมื่อวันก่อนเธอเป็นผู้ช่วยทีมที่ดี และมีความกระตือรือร้นในการเรียนเทคนิคใหม่ๆ ครูสังเกตว่าเธอได้เรียนรู้ทักษะทางสังคมและความร่วมมือ นั่นเป็นสิ่งที่ดีมาก เมื่อเธอทำงานกลุ่มส่วนใหญ่ดูเหมือนว่าเธอจะพอใจ แต่บางครั้งเธอรู้สึกผิดหวังกับเรื่องเล็กน้อย รู้สึกว่าเธอมีความแตกต่างกันและมองให้เป็นเรื่องซับซ้อนเสมอๆ นั่นคือวิธีที่ไม่โอเคเลย และเราจะอยู่ในสถานการณ์ที่ไม่รู้สึกอึดอัด สถานการณ์จะไม่เลวร้าย ถ้าเราได้หัวเราะร่วมกัน ผ่อนคลายและสนุกสนานกับเพื่อน บางครั้งครูสังเกตเห็นเธอหัวเราะให้ตนเองเล็กน้อย นั่นเป็นสิ่งที่ดีมาก ชีวิตมีเรื่องสนุกสนานมากมายไม่ใช่หรือ

งานของเธอค่อนข้างสม่ำเสมอ ส่งการบ้านตรงเวลา แต่ครูค่อนข้างเป็นห่วงว่าเธอมักลืมบางสิ่งบางอย่าง เธอต้องเริ่มต้นในสิ่งเหล่านี้ Arn ต้องเรียนรู้ที่จะให้ความสำคัญกับงานและวัสดุ และให้ความเอาใจใส่ ไม่ดีนักเมื่อเราไม่ระมัดระวังในงานของเรา ครูไม่รู้ว่าเกิดอะไรขึ้นกับนิทรรศการของเธอ แต่ครูเสียใจที่เห็นเธอที่นั่น ครูรู้ว่าเธอทำงานได้ดีแค่ไหน และเธอสามารถนำเสนอได้ดีมากเพียงใด ต่อไปถ้าเธอสับสนกับการทำงาน หรือเธอไม่สามารถทำมันได้ ให้บอกครู ครูอยู่ที่นี้เพื่อช่วยเธอ และทำให้การเรียนมีความสุข (สนุก) เพื่อเธอ ในภาพรวมครูต้องบอกว่าเธอทำนิทรรศการได้ดี โปรแกรมที่เธอทำมีความเจ็บปวด ครูรู้ว่าเธอสามารถทำโปรแกรมได้สวย ครูชอบรูปและคำถาม ที่เธอเพิ่มลงไปโปรแกรม เธอทำได้ดีมาก Arn

เธอได้เรียนรู้ความคิดรวบยอดทางคณิตศาสตร์ (concept maths) ที่จำเป็น เธอทำแบบทดสอบได้ดี แต่ครูอยากให้เธอทบทวนหัวข้อเหล่านี้ ระหว่างวันหยุด ให้ศึกษาเรื่องเศษของการหารยาว เธอทำแบบฝึกหัดเรื่องนี้ผิด จะดีมากถ้าเธอศึกษาเรื่องนี้เพิ่มเติมในหนังสือเรียนคณิตศาสตร์ เธอทำแบบฝึกหัดคณิตศาสตร์เรื่องอื่นๆ ได้ดี แต่ระยะหลังผลการเรียนของเธอค่อยๆ ลดลง อะไรมีผลต่อการตั้งใจเรียนของเธอ พยายามใช้เวลาในการทำแบบฝึกหัด เวลาทำไม่ต้องรีบร้อน ตรวจสอบคำตอบอีกครั้ง ทำให้สบาย ถึงแม้คณิตศาสตร์ เป็นเรื่องง่ายสำหรับเธอ จำไว้ว่านี่ไม่ใช่เรื่องปกติ

เธอเขียนเรียงความได้ดี แต่น่าเสียดาย ครูได้อ่านเพียงส่วนหนึ่งของการบ้านที่เธอทำ ดูเหมือนเธอจะรอให้ครูคอยเตือนให้กลับมาทำงานให้ตรงเวลา สิ่งนี้ต้องปรับปรุงเมื่อเธอขึ้นชั้นเรียนในเกรด 5 เธอต้องจำไว้ว่าเธอต้องดูแลตัวเองในการทำการบ้าน ทบทวนสิ่งที่เรียนทุกวัน วันละ 1 ชั่วโมง ทำอย่างนี้ ไม่นานแล้วเธอจะรู้ว่าเธอได้เรียนรู้มากมายในแต่ละสัปดาห์

เวลาเริ่มต้นทำอะไรเธอจะมีความพยายามมาก แต่ระหว่างเรียนต้องมีคนคอยเตือนเธอ เช่น ครูต้องคอยเตือนให้เธอทำ album บันทึกความทรงจำของเธอ และเมื่อเธอเริ่มเขียน เขียนต่อไปอีก มันเป็นการเขียนเรียงความที่สละสลวยจริงๆ เช่นเดียวกับงานของเธอเกี่ยวกับ Leonardo da Vinci เป็นการนำเสนอ Power Point ตามที่เป็นจริง ความทรงจำเหล่านี้จะเป็นสมบัติติดตัวไปสำหรับการทำงานในอนาคต เธอจะรู้ว่าเธอสามารถทำงานได้ดีอย่างน่าอัศจรรย์ เธอเพียงแค่ใช้ความคิดริเริ่มให้มากขึ้น

เธอมีความพอใจที่จะอยู่กับครูในปีนี้ ครูจะคอยติดตามเธอในปีหน้า ขอให้เธอมีความสุขในช่วงปิดเทอมฤดูร้อนนะ Arn

Aineenopettayat (ครูประจำวิชา)

ภาษาฟินนิช : ทักษะทางภาษาฟินนิช (การอ่าน การเขียนและการออกเสียง) ดีมาก ระหว่างเรียนเธอได้ช่วยเพื่อนๆ และทำงานตามที่คุณครูบอก ทำการบ้านได้ดีให้ทำอย่างนี้ต่อไปเรื่อยๆ

ภาษาฝรั่งเศส : เธอสามารถบรรลุเป้าหมายการเรียนรู้ภาษาฝรั่งเศส และทำได้ดีขึ้น ตั้งใจฟังและสังเกตคำที่คล้ายๆ กันจากการฟังการสนทนาภาษาฝรั่งเศส เธอได้เรียนรู้วิธีการหลายๆ วิธีในการออกเสียงภาษาฝรั่งเศส ปีหน้าเธอต้องตั้งใจอย่างมีสมาธิในเรื่องทักษะการออกเสียงและการพูด

พลศึกษา : เธอปฏิบัติได้ดีระหว่างเรียน อย่างไรก็ตามเธอยังต้องมีทักษะในการเล่นเป็นทีม โดยรวมปีนี้เธอทำได้ดีมาก

งานไม้ : เธอสามารถทำวัสดุงานไม้ได้สวย แต่โชคไม่ค่อยดี เวลาเริ่มต้นใช้เวลามาก พยายามเริ่มต้นทำงานในเวลาที่คุณรอสัน แล้วเธอจะสังเกตได้ว่าภายในเวลา 2 ชั่วโมง เธอทำงานได้เท่าไร

หน่วยการเรียนรู้เกี่ยวกับการสืบค้น (ภาคเรียนฤดูใบไม้ผลิ)
เรียนเรื่องอนาคตของเรา คนที่มีความแตกต่างทางวัฒนธรรม

จัดนิทรรศการ : เรื่องการเดินทางสู่สู่แห่งความทรงจำ

ข้อมูลนักเรียน	หัวข้อประกอบของการเรียนรู้
ความรู้	ความคิดรวบยอด ความรู้ความเข้าใจ
กฎระเบียบ	ทักษะ ทศนคติ และการปฏิบัติ
คนรับความเสี่ยง	นักเรียนบรรลุระดับมาตรฐานของ
ผู้สอบถาม	ชั้นปีในวิชาต่อไปนี้
สมดุลดี	ภาษาฟินนิช ภาษาอังกฤษ
ผู้คิด เปิดใจ	ดนตรี ภาษาฝรั่งเศส คณิตศาสตร์
การสะท้อน	สิ่งแวดล้อมและธรรมชาติศึกษา
การสื่อสาร	ศาสนา/จริยศึกษา ทศนศิลป์
การเอาใจใส่	งานฝีมือ (crafts) พลศึกษา

หมายเหตุ

โรงเรียนจะให้เรียนหน่วยบูรณาการ 1 หน่วยใน 1 ภาคเรียน เพื่อฝึกการเชื่อมโยงและการประยุกต์ใช้ความรู้
เกณฑ์การประเมินจะขึ้นอยู่กับรายละเอียดที่กำหนดในหลักสูตร โดยประเมินจากหัวข้อประกอบของการเรียนรู้ ข้อมูลนักเรียน และหน่วยการเรียนรู้เกี่ยวกับกระบวนการสืบค้น

ตารางเรียนของ Arn

Grade 5 เทอม 1

จันทร์	8.00	พัก	ภาษาฟินนิช	พัก	ฟิสิกส์	พัก	คณิตศาสตร์	พัก	ภาษาอังกฤษ
	ภาษาฟินนิช	15 นาที		15 นาที		15 นาที		15 นาที	
อังคาร	8.15	หัตถกรรม			ดนตรี		ภาษาฟินนิช		ภาษาฟินนิช
พุธ	8.15	ชีววิทยา/ภูมิศาสตร์			ภาษา อังกฤษ	คณิต ศาสตร์		ศาสนา / สิ่งแวดล้อม	
พฤหัสบดี					คณิต ศาสตร์	ภาษา ฝรั่งเศส		ทัศนศิลป์	ฟิสิกส์/เคมี
ศุกร์	ภาษา อังกฤษ		ภาษา ฝรั่งเศส		ดนตรี	คณิต ศาสตร์		ประวัติ- ศาสตร์	ประวัติ- ศาสตร์

เมื่อได้อ่านสมุดรายงานประจำตัวนักเรียนของ Arn แล้ว ผู้เขียนรู้สึกถึงความเอาใจใส่ของครูที่มีต่อนักเรียน ทั้งด้านสติปัญญา อารมณ์ สังคม ชี้นำการเรียน ข้อบกพร่อง และให้กำลังใจ ส่วนตารางเรียนของ Arn ดูไม่แน่น ไม่เครียด พ่อของ Arn บอกว่าลูกเข้ากับคุณครูได้ดี นักเรียนจะอยู่กับคุณครูประจำชั้นคนเดิมอย่างน้อย 6 ปี ครูจึงเป็นเหมือนพ่อหรือแม่คนที่ 2 ครูประจำวิชาอาจจะสลับสับเปลี่ยนบ้าง บางครั้งผู้ปกครองของนักเรียนก็จะไปช่วยสอน เพราะโรงเรียนมีฐานข้อมูลอาชีพของผู้ปกครองทุกคน วิชาใดที่ครูคิดว่าผู้ปกครองของนักเรียนจะสอนได้ดี ก็จะเชิญผู้ปกครองมาสอนในวิชาที่เกี่ยวข้อง Timo พ่อของ Arn ก็เคยได้รับเชิญให้ไปสอนเช่นกัน ทั้งนี้เพื่อให้นักเรียนได้เรียนรู้ด้วยกระบวนการที่หลากหลาย และได้เรียนรู้กับผู้ที่มีประสบการณ์ตรง เป็นการเชื่อมโยงระหว่างผู้ปกครองและโรงเรียน Timo ได้โทรไปขออนุญาตคุณครูของ Arn เพื่อให้ผู้เขียนได้มีโอกาสไปสังเกตการสอน คุณครู Nuutti อนุญาตให้ไปในวันถัดไป เพราะจะมีผู้ปกครองของนักเรียนชื่อ Heidi ทำงานทางด้านภูมิศาสตร์จะมาสอนเรื่องการอ่านแผนที่ให้นักเรียน Grade 5

เช้าของวันที่ไปสังเกตการสอน นักเรียนในชั้นมี 28 คน วิชาแรกเป็นชีววิทยา คุณครูจะวาดตัวอะมีบอบนกระดานพร้อมอธิบาย และสลับให้นักเรียนดูรูปอะมีบาจากคอมพิวเตอร์ notebook แล้วถือคอมพิวเตอร์ notebook เดินไปตามกลุ่มนักเรียนให้แต่ละกลุ่มได้ดู ครูจะถามคำถามและอธิบายสลับกับยกตัวอย่างในคอมพิวเตอร์ notebook ชั่วโมงนี้ไม่มีการทดลอง แต่นักเรียนได้เรียนรู้จากการตั้งคำถามและหาคำตอบ สลับกับการตอบคำถาม โดยใช้สื่อที่ครูเตรียมมาในคอมพิวเตอร์ notebook และครูได้ทิ้งท้ายให้นักเรียนที่สนใจไปค้นหาเพิ่มเติมจากหนังสือและเว็บไซต์ต่างๆ

ชั่วโมงต่อมาเป็นวิชาภูมิศาสตร์ คุณพ่อของ Heidi นำกระดาษจาก foil (กระดาษไขขมเค็ด) มาเป็นอุปกรณ์ประกอบการสอน ในถาดนั้นใส่ทรายมาด้วยให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม แล้วให้แต่ละกลุ่มช่วยกันก่อทรายทำเป็นภูเขาสูงต่ำต่างๆกันในถาด ภูเขาบางลูกให้นักเรียนใช้ไม้บรรทัดตัดภูเขาให้เป็นหน้าผา นักเรียนในชั้นสนุกสนานมากที่ได้เล่นทรายในถาด แล้วจินตนาการสร้างภูเขาแบบต่างๆ คุณพ่อของ Heidi อธิบายให้เห็นลักษณะของพื้นที่ทางภูมิศาสตร์ ความสูง ความลึก หน้าตัด ความใหญ่-เล็กของภูเขาแต่ละลูก พร้อมทั้งให้นักเรียนทำสัญลักษณ์แทนที่ภูเขาสูง ภูเขาที่สูงกว่า กว้างกว่า เล็กกว่า สัญลักษณ์แทนภูเขาที่เป็นหน้าตัด สัญลักษณ์ของหน้าผา และการประมาณค่าลงในกระดาษของนักเรียน นักเรียนสามารถเขียนแผนที่แสดงลักษณะพื้นที่ทางภูมิศาสตร์ที่นักเรียนทำในถาดได้ เมื่อคุณพ่อของ Heidi นำแผนที่แสดงลักษณะพื้นที่ทางภูมิศาสตร์ของจริงมาให้ นักเรียนก็สามารถอ่านได้อย่างสนุกสนาน ช่วงท้ายคุณครูให้นักเรียนช่วยคุณพ่อของ Heidi เก็บของ แล้วถามนักเรียนว่าวันนี้นักเรียนได้เรียนรู้อะไรบ้าง นักเรียนตอบว่า “ทำแผนที่แสดงลักษณะพื้นที่ทางภูมิศาสตร์ และอ่านได้” ท้ายชั่วโมงคุณครูกล่าวขอบคุณผู้ปกครองและบอกนักเรียนว่าวันนี้คุณครูก็ได้เรียนรู้เช่นเดียวกัน

หลังสังเกตการสอนผู้เขียนได้ขออนุญาตคุยกับคุณครูประจำชั้นและได้สอบถามถึง สมุดรายงานประจำตัวนักเรียนของ Arn ที่ไม่มีการประเมินเป็นเกรด หรือเป็นตัวเลข 4 3 2 1 เพื่อเปรียบเทียบว่านักเรียนมีผลการเรียนในระดับใด ใครสูงกว่ากัน ไม่มีการสอบแข่งขันในห้องเรียนหรือชั้นเรียน แต่เป็นการประเมินผลแบบดูพัฒนาการของเด็กแต่ละคน คุณครูมีแนวคิดกับเรื่องนี้อย่างไร

คุณครูตอบว่า การประเมินโดยใช้ตัวเลขเป็นสัญลักษณ์ หรือตัวแทนของระดับการเรียนรู้ไม่สามารถสื่อความถึงความสามารถในการเรียนรู้ และพัฒนาการของนักเรียนได้ ถ้านักเรียนได้ 3 ในวิชาคณิตศาสตร์ เรื่องใดในบทเรียนที่นักเรียนยังไม่เข้าใจ ทำให้นักเรียนทำคะแนนได้ไม่ถึง 4 ตัวเลขไม่สามารถสื่อความได้ว่า 3 ที่นักเรียนทำคะแนนได้คือเรื่องใดที่นักเรียนเข้าใจแล้ว บรรลุแล้ว โดยเฉพาะการสื่อความถึงผู้ปกครอง เมื่อรับทราบว่าคุณได้คณิตศาสตร์ 3 แต่เรื่องใดในบทเรียนที่คุณทำไม่ได้ ไม่สามารถรู้ได้ เราใช้ formative assessment เพื่อดูพัฒนาการของนักเรียน เขียนประเมินเชิงคุณภาพ เพื่อให้นักเรียนทราบว่าสิ่งใดที่เขาทำได้ดีแล้วและสิ่งใดที่ต้องปรับปรุง เช่น วิชาคณิตศาสตร์เรื่อง การหาร Arn ยังทำได้ไม่ดีนัก ซึ่งครูได้รายงานลงในสมุดประจำตัวนักเรียนแล้ว เมื่อผู้ปกครองรับรู้ว่าคุณเข้าใจและยังไม่เข้าใจเรื่องใด โดยเฉพาะตัวนักเรียนเองได้รับรู้ถึงเรื่องที่ตนเองยังไม่เข้าใจที่สำคัญคือครูประจำวิชาที่จะสอนนักเรียนในชั้นที่สูงขึ้นจะรู้พื้นฐานของเด็ก และทุกคนจะช่วยเติมเต็มหรือต่อยอดในส่วนที่ขาด พ่อแม่อาจช่วยอธิบายให้คุณเมื่ออยู่ที่บ้านหรือพี่หรือเพื่อนช่วย เราไม่ประเมินแบ่งระดับผลการเรียน โดยเฉพาะนักเรียน grade 1-9 อายุ 7-15 ปี พัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียนจะมีการเปลี่ยนแปลงไปเรื่อยๆ

จุดประสงค์ที่เราประเมินคือ เพื่อดูพัฒนาการและต่อยอดความรู้ให้เขาเพื่อไปสู่จุดมุ่งหมายต่อไป เวลาประเมินจะให้ข้อเสนอแนะเชิงอธิบาย ไม่เปรียบเทียบกับนักเรียนกับนักเรียนคนอื่น ซึ่งจะช่วยให้ครูและนักเรียนอยู่ในสภาพแวดล้อมที่ปราศจากความกลัว ทำให้นักเรียนกล้าคิด เมื่อครูมีอิสระในการวางแผนพัฒนาการเรียนของนักเรียน จึงไม่ต้องไปกังวลหรือให้ความสำคัญกับการทดสอบปลายภาคหรือปลายปี เราให้เกียรตินักเรียนด้วยการคาดหวังในศักยภาพของนักเรียนทุกคน และให้การสนับสนุนเมื่อมีความจำเป็น สร้างบรรยากาศที่เป็นมิตร ส่งเสริมให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ของนักเรียน เราเชื่อว่าเมื่อไม่มีการแข่งขันก็ไม่มีใครอยู่ข้างหลัง ถ้าจะสอนเพื่อให้สอบได้เท่านั้น นักเรียนจะลืมเรื่องที่สอนหลังจากการสอบสิ้นสุดลง แรงจูงใจของนักเรียนในการเรียนรู้จะไม่จริง หากมีการศึกษาเพียงเพื่อให้สอบเสร็จ

สำหรับฉบับต่อไป ผู้เขียนจะขอนำเสนอระบบการจัดการศึกษาในระดับมัธยมศึกษา (หรือเกรด 8) โดยการแลกเปลี่ยนพูดคุยกับพี่สาวของ Arn

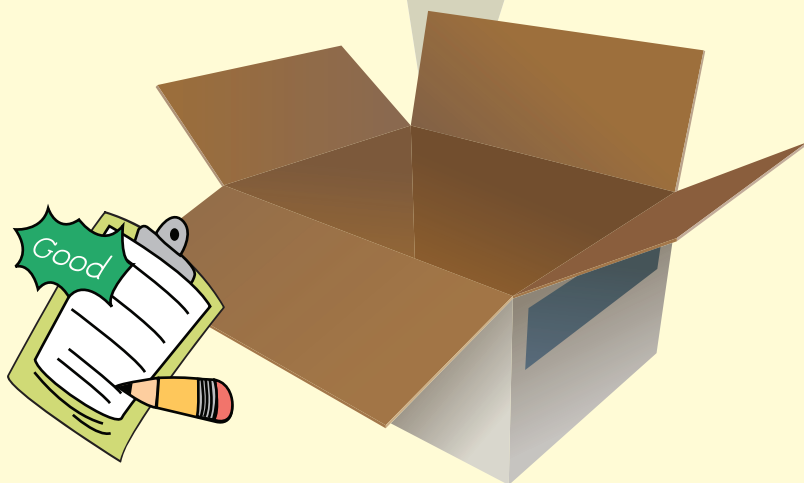
การพัฒนาโรงเรียนสู่ โรงเรียนส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน ด้วยกระบวนการนิเทศ 5 ขั้นตอน

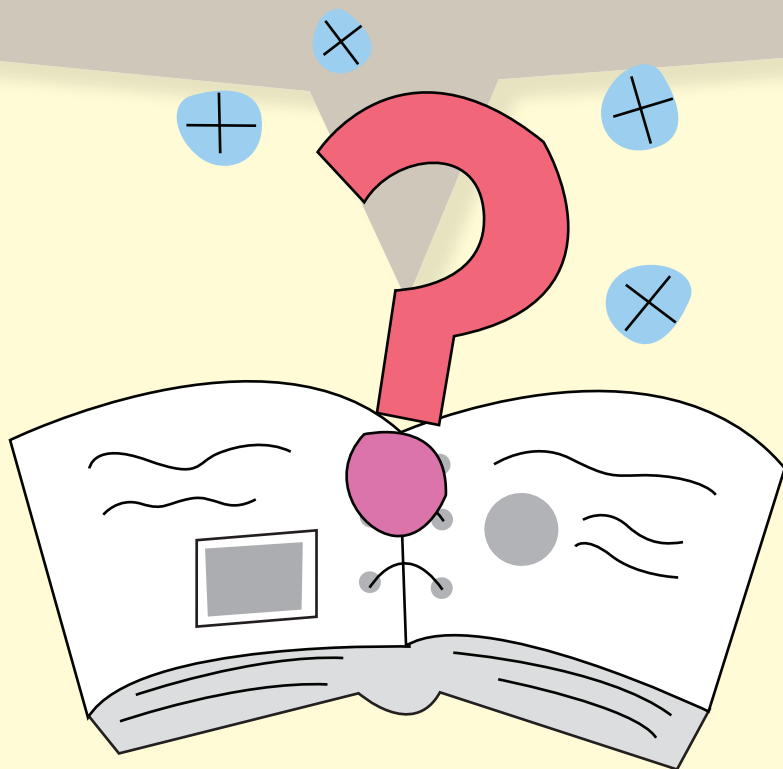
โดย...สุลีพร บรรลือเขตร์
กลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
พระนครศรีอยุธยา เขต 1

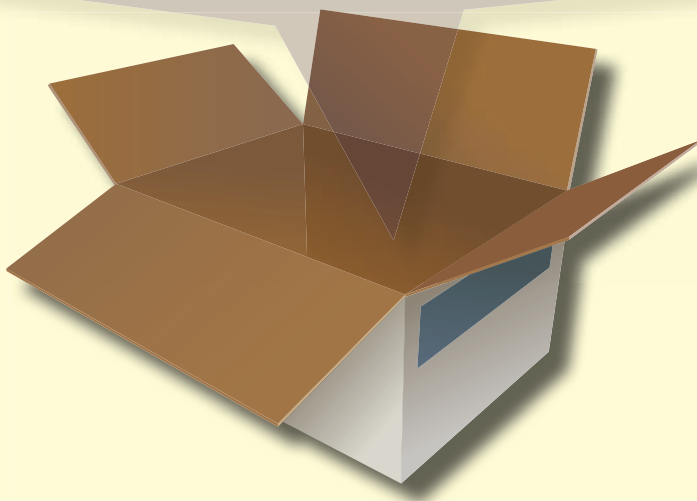
การอ่านเป็นพื้นฐานที่สำคัญของการเรียนรู้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งวิถีชีวิตของ
ผู้คนในสังคมโลกปัจจุบัน ผู้ที่เข้าถึงการอ่านจะสามารถเข้าใจและอยู่ในสังคมโลกได้
อย่างมีความสุข แม้ว่าสังคมโลกจะมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว เทคโนโลยีเข้ามามี
บทบาทในชีวิตประจำวัน การอ่านก็ยังคงมีความสำคัญอย่างไม่เสื่อมคลาย เพราะไม่มี
เทคโนโลยีใดที่ไร้การอ่าน ดังนั้นการอ่านจึงเป็นเครื่องมือช่วยส่งเสริมเทคโนโลยี
บางชนิดให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และยังมีส่วนช่วยให้เรารู้เท่าทันความก้าวหน้าของ
เทคโนโลยี ดังนั้นการอ่านจึงเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาสมรรถนะ ชีดความสามารถ
ของคนไทยเพื่อเข้าสู่สังคมแห่งการเรียนรู้และสังคมโลก

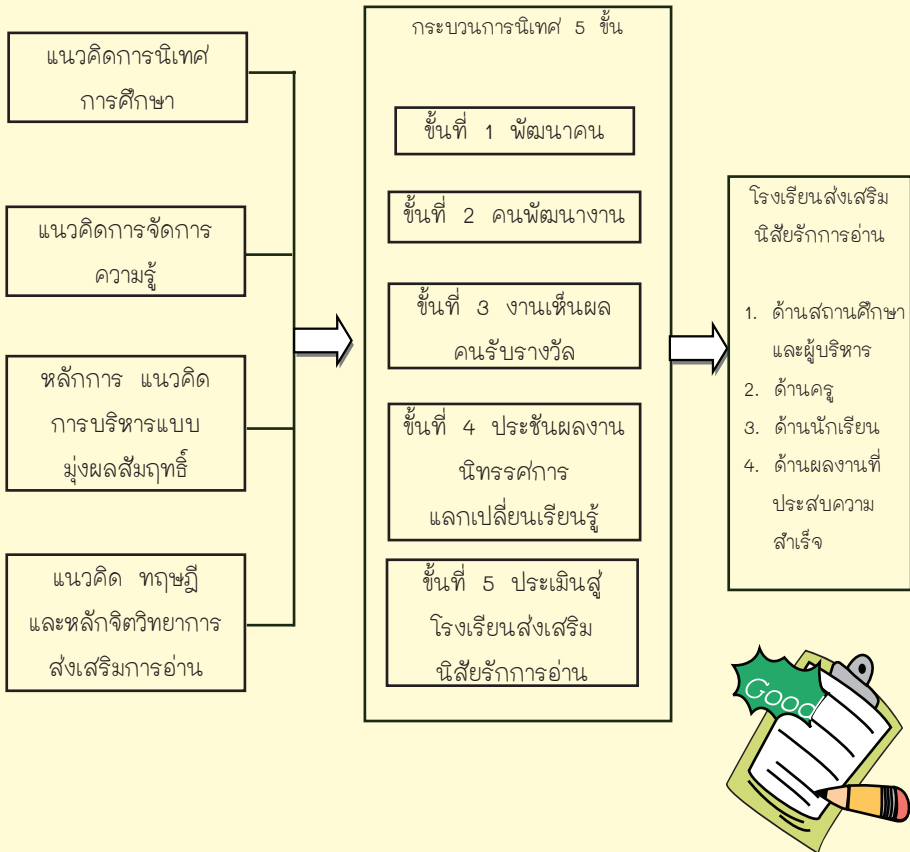

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ให้ความสำคัญกับการอ่าน โดยกำหนดไว้ใน มาตรา 24 (3) ว่าให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการ จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติ ให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่าน และเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546 : 24) สอดคล้องกับนโยบายรัฐบาลที่กำหนดให้การส่งเสริมนิสัยรักการอ่านเป็นวาระแห่งชาติ สถานศึกษาทุกแห่งจึงต้องถือเป็นภารกิจสำคัญในการจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน โดยเฉพาะโรงเรียนที่จัดการศึกษาในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ผู้เขียนในฐานะศึกษานิเทศก์ผู้รับผิดชอบโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน ได้วิเคราะห์ ติดตาม ผลการดำเนินงานการจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านโรงเรียน ในสังกัด พบว่า กิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านที่โรงเรียนจัดจะจัดเหมือนๆ กันทุกโรงเรียน กิจกรรมที่พบบ่อยๆ คือ กิจกรรมวางทุกงานอ่านทุกคน กิจกรรมบันทึกการอ่าน และกิจกรรมยอคนักอ่าน แต่ที่พบแล้วแสดงให้เห็นถึงปัญหาอย่างยิ่ง คือ บันทึกการอ่านของนักเรียนที่ไม่มีร่องรอยการตรวจหรืออ่านของครู นักเรียนบางคนเขียนหนังสือไม่ถูกต้อง สรุปประเด็นสำคัญของเรื่องที่อ่านผิด แสดงให้เห็นว่าครูไม่ได้ให้ความสนใจหรือเห็นความสำคัญของการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านเท่าที่ควร ผู้เขียนในฐานะผู้รับผิดชอบโครงการ จึงนำปัญหาที่พบมาวางแผนการนิเทศ โดยอาศัยหลักการบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ กระบวนการนิเทศ กิจกรรมการนิเทศ เทคนิคการนิเทศต่างๆ การจัดการความรู้ และแนวคิดเกี่ยวกับการส่งเสริมการอ่าน มาบูรณาการกำหนดเป็นกระบวนการนิเทศ เพื่อพัฒนาโรงเรียนสู่โรงเรียนส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน 5 ชั้น ในการนิเทศ ติดตาม ส่งเสริม และสนับสนุนให้โรงเรียนสามารถจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านได้อย่างมีประสิทธิภาพ บังเกิดผลเป็นรูปธรรม

สรุปแนวคิดและหลักการที่นำไปสู่การกำหนดกรอบความคิดในการนิเทศ

ขั้นตอนการดำเนินงาน

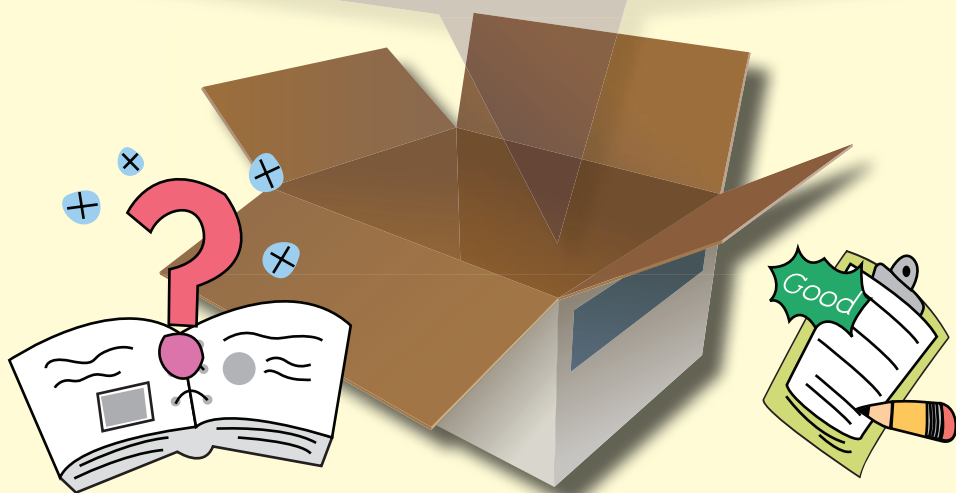
การพัฒนาโรงเรียนสู่โรงเรียนส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน ผู้เขียนได้ศึกษาหลักการการบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ กระบวนการนิเทศ กิจกรรมการนิเทศ เทคนิคการนิเทศต่างๆ การจัดการความรู้ และแนวคิดเกี่ยวกับการส่งเสริมการอ่านของนักการศึกษา แล้วนำมาบูรณาการเป็นกระบวนการนิเทศเพื่อพัฒนาโรงเรียนสู่โรงเรียนส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน 5 ขั้น ให้กับโรงเรียนเป้าหมาย 58 โรงเรียน ดังนี้

ขั้นที่ 1 พัฒนาคน มีจุดมุ่งหมายเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจให้ผู้บริหารและผู้รับผิดชอบโครงการ ได้ตระหนักถึงความสำคัญและเห็นคุณค่าของการอ่าน สามารถนำแนวคิด หลักการ แนวการจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านไปวางแผนและออกแบบกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านได้อย่างมีประสิทธิภาพเห็นผลเป็นรูปธรรม โดย

1) จัดประชุมปฏิบัติการนำแนวทางการจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านสู่การปฏิบัติให้กับผู้บริหารและครูผู้รับผิดชอบเพื่อสร้างความตระหนักให้เห็นความสำคัญของการอ่านและวางแผนการจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านร่วมกัน

2) จัดอบรมครูบรรณารักษ์ เพื่อให้ความรู้ในด้านเทคนิคการจัดห้องสมุดโรงเรียนให้เป็นห้องสมุดมีชีวิตและการใช้โปรแกรมห้องสมุด PLS

3) จัดค่าย “เทคนิคปลูกรักการอ่านสำหรับครูผู้เด็ก” ให้กับครูโรงเรียนในโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน และครูโรงเรียนในสังกัดที่สนใจโดยเชิญ ผศ.ศิวกานท์ ปทุมสูติ และคณะมาเป็นวิทยากรให้ความรู้กับครูผ่าน วรรณศิลป์ บทกวี และเรื่องเล่าจากการอ่าน เป็นค่ายพักค้างคืน 3 วัน 2 คืน หลังจากการเข้าค่ายครูได้รับการปลูกฝังให้มีความสุขจากการอ่าน สร้างนิสัยรักการอ่านให้กับครูเพื่อเป็นตัวอย่างให้กับเด็ก และครูยังสามารถนำเทคนิคการสร้างนิสัยรักการอ่านที่ได้จากค่ายไปใช้กับนักเรียน

4) จัดประชุมสัมมนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้และศึกษาดูงานโรงเรียนที่ประสบความสำเร็จ ผู้เข้าประชุมสัมมนาเป็นผู้บริหารและครูที่รับผิดชอบโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน ของโรงเรียนในโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน โดยเชิญท่านผู้อำนวยการสุภาวดี วงษ์สกุล ผู้อำนวยการโรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย รังสิต มาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เรื่องเส้นทางสู่ความสำเร็จโรงเรียนส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน และศึกษาดูงานโรงเรียนบ้านห้วยหมูและโรงเรียนปากท่อพิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาราชบุรี เขต 1 ผลจากการประชุมสัมมนาและศึกษาดูงาน ผู้เข้าสัมมนาได้นำเทคนิค วิธีการ และความรู้ที่ได้รับไปปรับใช้กับโรงเรียนของตนเอง เห็นได้จากการนิเทศที่พบว่าโรงเรียนมีการพัฒนาการจัดกิจกรรมด้านการอ่านให้มีความหลากหลายยิ่งขึ้น

ขั้นที่ 2 คนพัฒนางาน มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้บุคลากรที่ได้รับการพัฒนาจากขั้นตอนที่ 1 นำความรู้ความสามารถไปใช้ในการดำเนินโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้โดย

- 1) จัดงบประมาณสนับสนุนให้โรงเรียนจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน
- 2) สนับสนุนสื่อส่งเสริมการอ่าน
- 3) นิเทศ ติดตาม ให้กำลังใจ

ขั้นที่ 3 งานเห็นผลคนรับรางวัล มีจุดมุ่งหมายเพื่อเป็นการเสริมแรงและสร้างขวัญกำลังใจให้กับผู้ที่นำความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับไปพัฒนางานจนมีผลงานที่เกิดจากการอ่าน โดย

- 1) จัดแข่งขันศักยภาพนักเรียนที่เกิดจากการอ่าน จัดประกวด ผู้บริหาร ครู นักเรียน รักการอ่านยอดเยี่ยม ห้องสมุด และมุมหนังสือโรงเรียนยอดเยี่ยม
- 2) จัดประกวดหนังสือสำหรับเด็ก ประเภหผู้บริหาร/ครู/นักเรียน
- 3) จัดประกวดแผนการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการการส่งเสริมการอ่านในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ โดยให้โรงเรียนในโครงการส่งแผนการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการการส่งเสริมการอ่านทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ที่ผ่านการใช้จัดการเรียนการสอนแล้ว พร้อมตัวอย่าง ร่องรอยชิ้นงานของนักเรียน

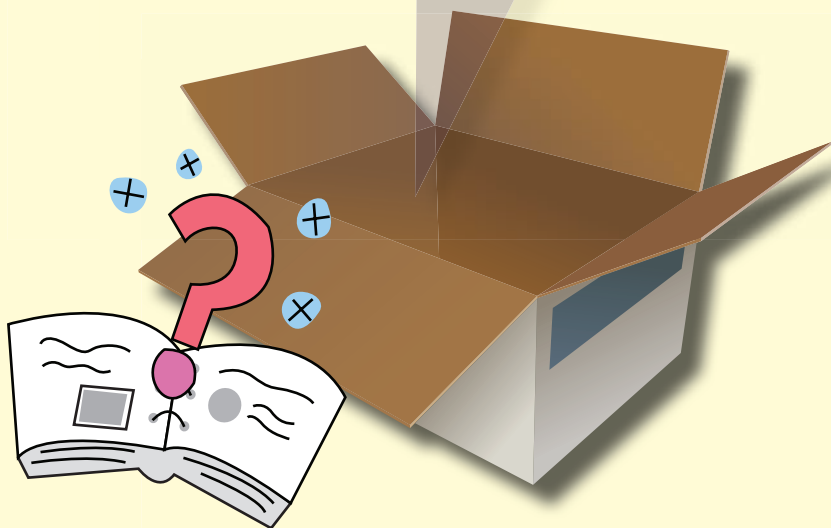
ขั้นที่ 4 ประชันผลงาน นิทรรศการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อส่งเสริมสนับสนุนให้โรงเรียนที่ได้รับการพัฒนาทุกโรงเรียนมีโอกาสนำเสนอภาพความสำเร็จและกระบวนการดำเนินงาน เป็นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ระหว่างโรงเรียนโดย

1) จัดนิทรรศการนำเสนอผลงานของทุกโรงเรียนและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ปีละ

1 ครั้ง

2) จัดเวทีนำเสนอ Best Practice ด้านการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของทุกโรงเรียน

ขั้นที่ 5 ประเมินผู้โรงเรียนส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน มีจุดมุ่งหมายเพื่อประเมินภาพความสำเร็จและจัดระดับคุณภาพโรงเรียนผู้โรงเรียนส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน โดย

1) จัดประชุมปฏิบัติการระดมพลังสมอง (Brainstorming) โดยเชิญผู้ทรงคุณวุฒิ ประกอบด้วย ศึกษานิเทศก์ที่มีประสบการณ์ในการนิเทศด้านการส่งเสริมการอ่าน ผู้บริหารและครูโรงเรียนในโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน และผู้บริหารและครูที่ได้รับรางวัลด้านการส่งเสริมการอ่าน มาร่วมกันกำหนดองค์ประกอบและตัวชี้วัดความสำเร็จของโรงเรียนส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน

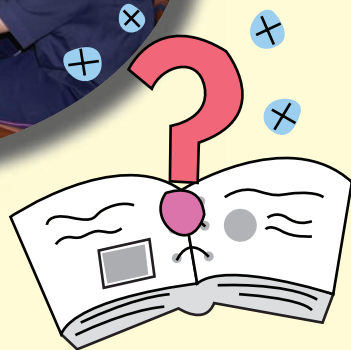
2) ผู้เขียนนำองค์ประกอบและตัวชี้วัดความสำเร็จของโรงเรียนส่งเสริมนิสัยรักการอ่านที่ได้จากข้อ 1 มาจัดทำเป็นคู่มือและเกณฑ์การประเมินโรงเรียนส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน

3) จัดประชุมผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ประกอบด้วย ศึกษานิเทศก์ และผู้บริหารโรงเรียนในโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านทุกโรงเรียน เพื่อพิจารณาคู่มือและเกณฑ์การประเมินโรงเรียนส่งเสริมนิสัยรักการอ่านในแต่ละด้านที่ละตัวชี้วัด และปรับปรุงเกณฑ์การประเมินตามข้อสรุปของที่ประชุม พร้อมทั้งกำหนดเกณฑ์การแปลความหมายผลการประเมินตามมิติที่ประชุม

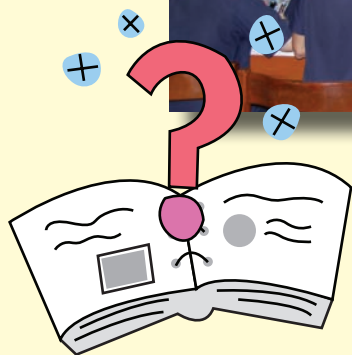
4) ดำเนินการประเมินโรงเรียนในโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน จำนวน 58 โรงเรียน

จากการที่ผู้เขียนได้นำผลการดำเนินการนิเทศแบบ 5 ขั้น ไปใช้ในโรงเรียน ผลปรากฏว่า โรงเรียนมีผลการประเมินระดับยอดเยี่ยม จำนวน 19 โรงเรียน คิดเป็น ร้อยละ 32.76 ระดับดีเด่น จำนวน 33 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 56.89 ระดับชมเชย จำนวน 6 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 10.34 และจากการนิเทศติดตาม และสังเกตการ นำเสนอ Best Practice ของโรงเรียน พบว่า ครูและผู้บริหารโรงเรียนเห็นความสำคัญ ของการส่งเสริมการอ่าน มีความคิดสร้างสรรค์ในการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการอ่าน ส่งผลให้นักเรียนไม่ต้องถูกบังคับให้อ่าน ให้บันทึก แต่ได้รับการปลูกฝังให้มีนิสัย รักการอ่านผ่านกิจกรรมหลากหลายที่โรงเรียนและคุณครูจัดให้ รวมทั้งนักเรียนมีผลงาน ที่แสดงถึงองค์ความรู้ที่เกิดจากการอ่านหลากหลายทั้งแบบรายกลุ่มและรายบุคคล

ดังนั้นขอฝากถึงเพื่อนครู ผู้บริหาร และผู้ที่เกี่ยวข้อง ในการดำเนินโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านนั้น ถ้าจะให้ประสบผลสำเร็จควรให้ความสำคัญในการสร้างความตระหนัก เห็นประโยชน์ และคุณค่าของการมีนิสัยรักการอ่านของบุคลากรในโรงเรียนก่อน เพราะการมีส่วนร่วมของบุคลากรทุกฝ่ายและการดำเนินกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง จะส่งผลโดยตรงกับการดำเนินโครงการให้ประสบผลสำเร็จ รวมทั้งการที่จะนำกระบวนการนิเทศ 5 ขั้น ไปใช้ โรงเรียนที่จะเข้าร่วมดำเนินการควรเป็นโรงเรียนที่สมัครใจ จะทำให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลยิ่งขึ้น

Projects: Play & Learn

...กับการปฏิรูปการศึกษารอบ 2

โดย...ชุดิกาญจน์ บุนนยะธิตีสุข
นักวิชาการศึกษา สถาบันภาษาอังกฤษ สพร.

นโยบายการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง
ของกระทรวงศึกษาธิการ (พ.ศ. 2552 - 2561) มุ่งหมาย
ให้คนไทยได้เรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ โดยสำนักงาน
คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้เชื่อมโยงระหว่าง
นโยบายด้านการศึกษาและหลักสูตรไปสู่จุดเน้นการพัฒนา
ผู้เรียน ซึ่งแนวทางหนึ่งในการขับเคลื่อนการพัฒนาผู้เรียน
ด้านการจัดการเรียนรู้ คือ การใช้สื่อที่หลากหลายเพื่อให้
ผู้เรียนสนุกกับการเรียน และเพิ่มพูนความรู้ความเข้าใจ

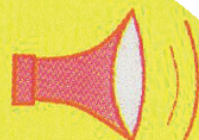
ปรับปรุง Projects : Play & Learn ทำไม? และอย่างไร?...
เหตุใดจึงปรับปรุงสื่อการเรียนการสอนชุดนี้?

หลังจากที่กระทรวงศึกษาธิการประกาศใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนสอดคล้องกับสภาพการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคมนั้น สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้ปรับปรุงสื่อการเรียนการสอนภาษาอังกฤษชุด Projects : Play & Learn ฉบับกระทรวงศึกษาธิการ โดยมุ่งหวังพัฒนาให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่ทำให้เป็นคนดี มีความซื่อสัตย์ สุจริต มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ อยู่อย่างพอเพียง และมุ่งมั่นในการทำงาน ทั้งนี้จุดเน้นของการพัฒนาผู้เรียนเพื่อให้ผู้เรียนมีคุณภาพในด้านความสามารถและทักษะ รวมทั้งบรรลุตามเป้าหมายของหลักสูตรในช่วงชั้น ป. 1 - 3 คือ สามารถอ่านออก เขียนได้ มีทักษะการคิดขั้นพื้นฐาน ทักษะชีวิตและการสื่อสารอย่างสร้างสรรค์ และช่วงชั้น ป. 4 - 6 คือ ผู้เรียนสามารถอ่านคล่อง เขียนคล่อง และมีทักษะชีวิตและการสื่อสารอย่างสร้างสรรค์ ซึ่งสื่อชุดนี้ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และ 4 จัดพิมพ์ขึ้นเพื่อให้โรงเรียนต่างๆ ได้ใช้จัดการเรียนการสอนในปีการศึกษา 2553 และในชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 และ 5 ปรับปรุงแล้วเสร็จทันให้โรงเรียนใช้ในปีการศึกษา 2554 ส่วนในชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และ 6 จะพัฒนาแล้วเสร็จสำหรับใช้ในปีการศึกษาถัดไป

PROJECTS:

Play & Learn

Audio CD

สื่อการเรียนรู้การสอนชุดนี้มีจุดประสงค์อย่างไร?

การปรับปรุงสื่อชุดนี้พร้อมเว็บไซต์ www.plearnenglish.com ประกอบ มีเนื้อหาการเรียนรู้แบบโครงงาน (Project-Based Approach) เป็นแนวทางการสอน ภาษาที่ผสมผสานระหว่างแนวคิดการเรียนรู้การสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร (Communicative Language Teaching) การจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาสมอง (Brain-Based Learning) และการสอนเชิงพหุปัญญา (Multiple Intelligences) ซึ่งมุ่งพัฒนาผู้เรียน ให้มีทักษะความสามารถและคุณลักษณะตามเป้าหมายของหลักสูตรแกนกลางการศึกษา ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 โดยการเรียนรู้แบบโครงงานจะเอื้อให้ผู้เรียนได้พัฒนา ตนเองอย่างมีประสิทธิภาพ ดังนี้

1. ทำให้ผู้เรียนได้ใช้ประสาทสัมผัสหลายด้าน อันจะกระตุ้นสมองให้ทำงานได้ดีขึ้นจากการทำกิจกรรมในสื่อชุดนี้ ที่ผู้เรียนต้องใช้ประสาทสัมผัสทั้งการฟัง ดู เคลื่อนไหว และการสัมผัส
2. ผู้เรียนได้พัฒนาศักยภาพในหลายๆ ด้าน อาทิ ด้านวาจา ด้านดนตรี การเคลื่อนไหวร่างกาย ความสัมพันธ์กับผู้อื่น ฯลฯ
3. ผู้เรียนได้เรียนตามความถนัดและความชอบ รวมทั้งได้คิดวิเคราะห์ และใช้จินตนาการจากความรู้และประสบการณ์รอบตัวของผู้เรียน
4. ผู้เรียนได้คิดนอกกรอบ สามารถสร้างสรรค์สิ่งแปลกใหม่
5. เอื้อให้ผู้เรียนสร้างเอกลักษณ์เป็นตัวของตัวเองในขณะที่เรียนรู้ร่วมกับผู้อื่นได้
6. ทำให้ผู้เรียนรู้จักวิธีเรียน การรวบรวม การจัดการข้อมูล และการสร้างทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิต

ลือชุด Projects : Play & Learn จัดทำที่ชั้นปี...ประกอบด้วยอะไรบ้าง?

Projects : Play & Learn จัดทำในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 6 ซึ่งแต่ละชั้นปี จะประกอบไปด้วยสื่อดังต่อไปนี้

1. หนังสือเรียน (Student's Book) 1 เล่มพร้อม CD-ROM ภาพและเสียงเชิงโต้ตอบ แบนท่าย
2. หนังสือแบบฝึกหัด (Activity Book) 1 เล่ม
3. คู่มือครู (Teacher's Book) 1 เล่มพร้อม Audio CD แบนท่าย
4. เว็บไซต์ www.plearnenglish.com

องค์ประกอบของเนื้อหา

หนังสือเรียน (Student's Book) ของชุด Projects : Play & Learn แต่ละชั้นปีมี 6 Projects เป็นสื่อที่เอื้อให้ผู้เรียนผลิตชิ้นงานจากการเรียนรู้ที่สนุกสนาน ในแต่ละ Project ประกอบด้วยกิจกรรมต่างๆ ที่นำเสนอเนื้อหาและกระตุ้นให้ผู้เรียนมีทักษะด้านความเข้าใจ การตีความ การวิเคราะห์ และทักษะทางภาษา โดยหนังสือเรียนมีเนื้อหาในด้านต่างๆ ดังนี้

1. Presentation (กิจกรรมการนำเสนอ) - เป็นการนำเสนอเนื้อหาด้วยกิจกรรม 7 ลักษณะ คือ Songs (เพลง), Chant (บทพูดเข้าจังหวะ), Listen to (นิทาน), IT Time และในชั้น ป.4 - 6 เพิ่มอีก 3 ลักษณะกิจกรรม คือ Chat and Match, The Music of English, และ Grammar Chat กิจกรรมเหล่านี้นำเสนอภาษาในบริบทที่สนุกสนาน ฝึกผู้เรียนในด้านความเข้าใจ การตีความหรือวิเคราะห์ โดยชั้น ป.4 - 6 มีกิจกรรมที่เน้นฝึกการพูดคุยและแสดงความคิดเห็น กิจกรรมการอ่าน/ฟัง การออกเสียง และไวยากรณ์

PROJECTS:

Play & Learn

2. Practice (กิจกรรมการฝึก) — ได้แก่ กิจกรรม Play และ Chat
3. Production (กิจกรรมการคิดสร้างสรรค์งาน) — เป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนได้ใช้ภาษาที่เรียนและฝึกการผลิตชิ้นงานในกิจกรรม Make, IT Time/ Computer Time และ Story Time
4. Self-assessment — เป็นกิจกรรมที่ให้ผู้เรียนได้ประเมินความรู้สึกรของตนเองในการทำกิจกรรมที่ผ่านมา โดยใช้กิจกรรม Show your feeling... (ในชั้น ป.1 - 3) หรือกิจกรรม Think Back (ในชั้น ป.4 - 6) และยังมีกิจกรรมอื่นๆ เช่น Think Back, Read and Match, Make 'My Picture Dictionary', Hooray!, Look at 'My English File/Portfolio' หรือ My English Portfolio ซึ่งทำให้ผู้เรียนได้ย้อนคิดไตร่ตรองถึงสิ่งที่เรียนมาตลอด Project ได้ทบทวนการออกเสียง ได้ข้อมูลมาปรับปรุงชิ้นงาน และได้ทำกิจกรรมใน Activity Book และกิจกรรมเสริมใน CD-ROM รวมทั้งให้ผู้เรียนได้ชื่นชมเห็นคุณค่าของตนเองและของเพื่อน

หนังสือแบบฝึกหัด (Activity Book) ของชั้น ป.1 - 6 แต่ละเล่มประกอบด้วยแบบฝึกหัด โดยในแต่ละเล่มจะใช้คำว่า Activity ในแต่ละ Project ที่มีใน Student's Book เป็นกิจกรรมเสริมการเรียนรู้หรือทบทวนภาษาอังกฤษที่ผู้เรียนได้เรียนมาในแต่ละ Project ซึ่งมีการกำหนดไว้ในหนังสือเรียนแล้วว่าควรทำกิจกรรมใดเมื่อใด

คู่มือครู (Teacher's Book) ของชั้น ป.1 - 6 แต่ละเล่มมีคำอธิบายลักษณะ องค์ประกอบสื่อ และวิธีการใช้สื่อชุดนี้ในแต่ละชั้นปี ประกอบด้วยหัวข้อหลัก 5 ตอน คือ

1. หลักการและเหตุผล ของการจัดทำสื่อชุดการเรียนรู้การสอนภาษาอังกฤษ
2. โครงสร้างของสื่อชุดการเรียนรู้การสอน
3. แผนการสอน
4. การวัดและประเมินผล
5. ภาคผนวก ประกอบด้วยเกณฑ์การให้คะแนน แบบสังเกต และแบบบันทึกการพัฒนาการสอน

PROJECTS:

Play & Learn

Activity Book

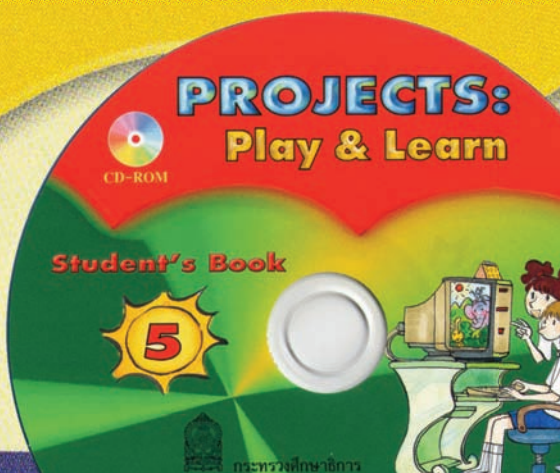
5

CD-ROM แบนท่าย Student's Book มีเนื้อหาอะไรบ้าง

CD-ROM ภาพและเสียงเชิงโต้ตอบ (Interactive CD-ROM) แบนท่ายหนังสือเรียน มีไว้เพื่อให้ผู้เรียนได้ศึกษาและฝึกฝนภาษาอังกฤษด้วยตนเอง และเพื่อให้ครูใช้ประกอบการเรียนการสอนในชั้นเรียน โดย CD-ROM มีเนื้อหาสัมพันธ์กับกิจกรรมใน Student's Book ตามหัวข้อที่มีรูป CD-ROM คือ

- Songs (เพลงคาราโอเกะ)
- Chant (บทพูดเข้าจังหวะ)
- Stories (นิทาน)
- เกม (Games)

PROJECTS: Play & Learn

เว็บไซต์ www.plearnenglish.com มีอะไรบ้าง?

PROJECTS: Play & Learn

Project 1 Picture Dictionary

Click on a word or a picture to listen.

คลิกคำหรือภาพ เพื่อฟังเสียง

Feelings/ความรู้สึก	Actions/ท่าทาง
happy 	walk run
angry 	sit stand
O.K. 	look sing jump
trace 	draw

กระทรวงศึกษาธิการ

© 2552 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ สงวนลิขสิทธิ์ตามกฎหมาย | สงวนลิขสิทธิ์

Menu

เว็บไซต์ www.plearnenglish.com ประกอบด้วยสื่อการเรียนการสอนภาษาอังกฤษชุด Projects : Play & Learn ซึ่งเป็นมัลติมีเดียขนาดใหญ่ ประกอบด้วยเว็บไซต์สำหรับนักเรียน www.plearnenglish.com/main_menu.php และเว็บไซต์สำหรับครู www.plearnenglish.com/teacher

1. เว็บไซต์สำหรับนักเรียน www.plearnenglish.com/main_menu.php เป็นเว็บไซต์ที่ผู้เรียนสามารถเข้าไปใช้งานได้ด้วยตนเอง เพื่อเรียนรู้และฝึกฝนภาษาอังกฤษ ใช้เป็นการบ้านหรือใช้ในชั่วโมงกิจกรรมที่โรงเรียนจัดเพิ่มเติมตามความพร้อมและจุดเน้น ผู้เรียนได้เรียนรู้ภาษาจากเพลงประกอบบทเรียน บทพูดเข้าจังหวะ นิทาน เกมฝึกคำศัพท์ ไวยากรณ์ และฟังการออกเสียงจากเสียงเจ้าของภาษาโดยตรง เช่นเดียวกับที่ปรากฏใน CD-ROM แบบทำนองหนังสือเรียน เพียงแต่ในเว็บไซต์มีเนื้อหาเพิ่มเติมคือ Picture Dictionary เพื่อให้ผู้เรียนฝึกค้นหาความหมายคำศัพท์จากอินเทอร์เน็ต และ e-cards เพื่อให้ผู้เรียนฝึกส่งสารทางอินเทอร์เน็ต เป็นการพัฒนาตนเองในด้านต่างๆ ตามจุดเน้นการพัฒนาผู้เรียน เกมต่างๆ ที่ปรากฏในเว็บไซต์ มีรูปแบบที่เอื้อให้เด็กได้ฝึกทักษะทางภาษา รูปแบบของเกมทำให้ผู้เรียนรู้สึกสนุกสนาน พร้อมทั้งฝึกให้ผู้เรียนเกิดทักษะในด้านภาษา ดังนี้

1.1 Stories : นิทานหรือเรื่องสั้นที่ปรากฏหรือเชื่อมโยงกับเนื้อหาในหนังสือเรียน นำมาเล่าเรื่อง หรือนำเสนอในรูปแบบของ e-book เพื่อให้เด็กผู้เรียนฝึกวิเคราะห์ เชื่อมโยงเรื่องราว หรือสถานการณ์ต่างๆ

1.2 Songs/Chants : บทเพลงหรือบทพูดเข้าจังหวะที่ปรากฏในหนังสือเรียน นำมาเสนอในรูปแบบเสียง หรือเสียงประกอบภาพ พร้อมข้อความแบบคาราโอเกะ ฝึกทักษะด้านการฟังและ/หรือการอ่านให้แก่เด็กผู้เรียน

1.3 Games : เกมฝึกทักษะทางภาษา ได้แก่

- Dolphin Game : ฝึกให้ผู้เรียนมีทักษะด้านการฟังและเปรียบเทียบ เสียงภาษาอังกฤษกับภาษาไทย โดยคลิกจับคู่เสียงกับอักษร

- Matching Game : ฝึกคลิกและจับคู่ โดยฟังคำศัพท์ที่ได้ยินและ นำเสียงที่ได้ยินไปจับคู่กับภาพ เกี่ยวกับ Colours, Actions, Things, Small letters, Capital letters ฯลฯ

- Alphabet Game : เกมฝึกฟังเสียงคำศัพท์ และเปรียบเทียบเสียง คำศัพท์ที่เหมือนหรือต่างกัน

- Grouping Game : เป็นการฝึกจับคู่หรือแยกประเภทคำศัพท์ตาม ความหมายเกี่ยวกับ number, family, action, body, food, seasons, festivals ฯลฯ ตามเนื้อหาที่ได้เรียนในบทนั้น

PROJECTS: Play & Learn

Project 1: Myself

Songs / Chants

Hello, Hi
The Alphabet Song
Sit in a Circle
Look in the Book

Games

Matching Game: Actions
Picture Game: Actions
Alphabet Game: A/a
Alphabet Game: H/h
Alphabet Game: I/i

Stories

Angry Andy

Picture Dictionary

Feelings and Actions

- Elephant Game : เป็นการฝึกฟังและคลิกคำออกเสียง เน้นหนักใน คำศัพท์ คำที่มีเสียงเหมือนกัน ฯลฯ

- Cat and Mouse Game : เกมฝึกฟังเสียงและเติมตัวอักษรในคำศัพท์

- Spelling Bee Game : เกมฝึกสะกดคำศัพท์ และฟังการออก เสียงศัพท์ภาษาอังกฤษ

- Panda Game : ฝึกฟังและคลิกคำหรือข้อความที่ผิดในประโยค เพื่อทบทวนความรู้ทางไวยากรณ์

- Picture Game : ฝึกฟังคำศัพท์ คลิกและลากคำศัพท์ไปยังภาพที่ ถูกต้อง ตามเนื้อหาที่เรียนในบทนั้น

- Talking Bird Game : ฝึกฟังและทำแบบฝึกหัดในประโยคคำถาม- ตอบตามเนื้อหาในบทเรียน

1.4 Picture Dictionary : คือพจนานุกรมภาพ ที่มีภาพประกอบคำศัพท์ที่ ปรากฏในหนังสือเรียนและหนังสือแบบฝึกหัด

- Picture Dictionary Game : ฝึกคลิกคำหรือภาพ แล้วฟังเสียงคำศัพท์ เกี่ยวกับเนื้อหาในบทเรียน เช่น Shapes & Things, Parts of the body & Numbers, ฯลฯ

- Dictionary Game : ฝึกฟังการออกเสียงคำศัพท์หรือประโยคและ คลิกรูปภาพ เพื่อดูคำศัพท์หรือประโยค

2.1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับการเรียนการสอนชุด Projects : Play

2.2 ข้อมูลเกี่ยวกับคณะผู้จัดทำและการติดต่อสอบถาม (Q & A)

2.3 ข้อมูลการใช้ CD-ROM และเว็บไซต์ประกอบสื่อชุดนี้

2.4 ใบงานกิจกรรมการเรียนรู้การสอน เช่น ใบงานการฝึกคัดลายมือ ใบงานการสะกดคำ การออกเสียง ฯลฯ

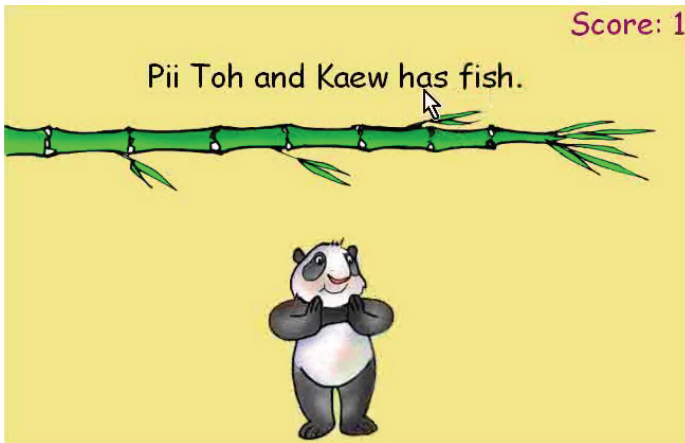
2.5 PPL Teacher's Club ที่ครูสามารถเป็นสมาชิกออนไลน์ได้ฟรี เพื่อร่วมกิจกรรมต่าง ๆ

2.6 Video clips ที่เป็นตัวอย่างการสอนเนื้อหาต่างๆ ซึ่งถ่ายทำจากสถานที่จริงและการสอนจริง รวมทั้งครูสามารถส่งคลิปวิดีโอการสอนของตนและกิจกรรมหรือผลงานที่นักเรียนแสดงความสามารถจากการใช้สื่อชุดนี้เผยแพร่ผลงานบนเว็บไซต์ได้

อย่างไรก็ตาม หากสื่อชุดนี้จัดทำ 6 ชั้นปีเสร็จสิ้นแล้ว ในปีถัดไปคณะผู้จัดทำ
จะยังคงพัฒนาทั้งเนื้อหาและรูปแบบกิจกรรมใหม่ๆ อย่างต่อเนื่อง เพื่อขยายความรู้และ
เชื่อมโยงเนื้อหาวิชาภาษาอังกฤษกับวิชาอื่นๆ รวมทั้งกระตุ้นและส่งเสริมให้ผู้เรียนเป็น
ผู้มีคุณภาพอย่างแท้จริง

สื่อการเรียนการสอนภาษาอังกฤษชุด Projects : Play & Learn ปรับปรุงใหม่
จึงนับเป็นสื่อที่ช่วยให้ครูจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษได้อย่างสะดวก ด้วยรูปแบบ
ที่ดึงดูดความสนใจผู้เรียนและกระตุ้นให้ได้ๆ ชอบเรียนภาษาอังกฤษ รู้ลึกว่าการเรียน
ภาษาอังกฤษเป็นเรื่องสนุกสนาน และคิดว่าภาษาอังกฤษ...ง่ายนิดเดียว...

เอกสารอ้างอิง

- รศ. คริษฐา อัครมาส. 2553. Projects: Play & Learn 1, Teacher's Book. กรุงเทพฯ : สกสค. ลาตพรว. _____, 2554. Projects: Play & Learn 2, Teacher's Book. กรุงเทพฯ : สกสค. ลาตพรว.
รศ. เนติยวศรี พิบุณยธ. 2553. Projects: Play & Learn 1, Teacher's Book. กรุงเทพฯ : สกสค. ลาตพรว. _____, 2553. Projects: Play & Learn 5, Teacher's Book. กรุงเทพฯ : สกสค. ลาตพรว.

แนวทางการวิเคราะห์ข้อสอบ
สำหรับการทดสอบในชั้นเรียน

โดย...วิโรจน์ ลี้วงศ์ภาพร

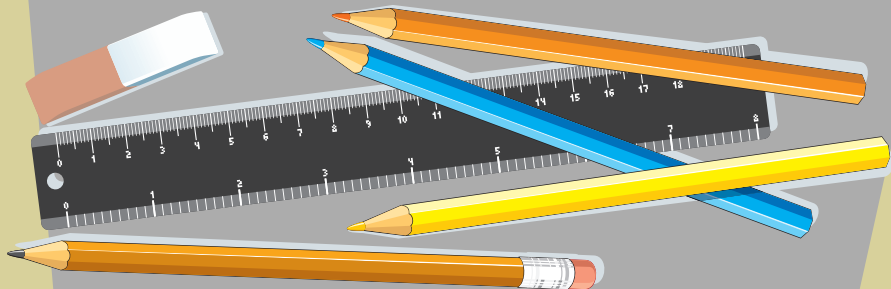
สถาบันส่งเสริมการสอน
วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

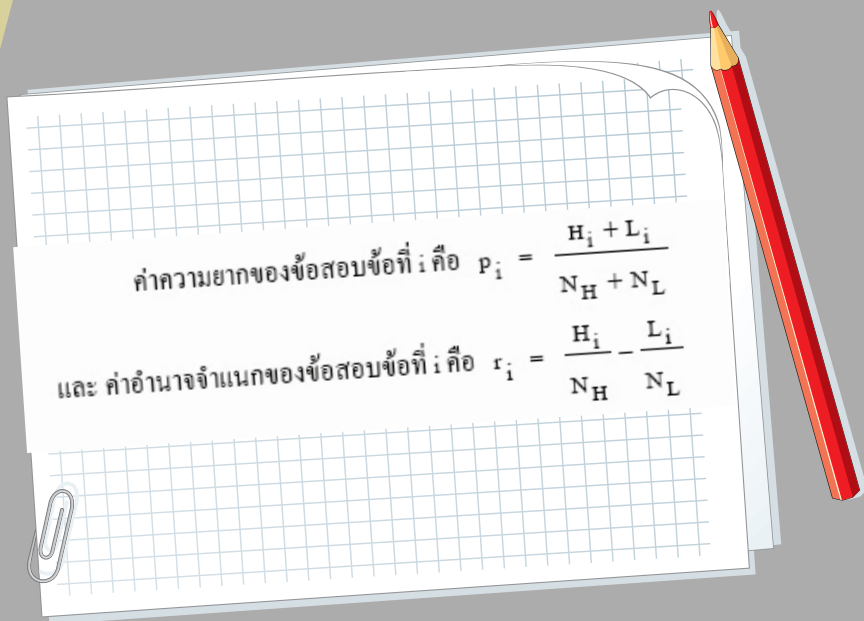

เมื่อกล่าวถึงการวิเคราะห์ข้อสอบ หลายคนคงจะนึกถึงการใช้ค่า p และค่า r ในการแสดงคุณภาพของข้อสอบ แต่บางคนอาจจะยังไม่ทราบว่าค่า p และค่า r มีข้อจำกัดในการใช้งานอย่างไร โดยเฉพาะการทดสอบในชั้นเรียน บทความนี้ผู้เขียนขอแนะนำแนวทางการวิเคราะห์ข้อสอบเพื่อให้ผู้สอนได้นำไปใช้พัฒนาเครื่องมือสำหรับทดสอบผู้เรียนในชั้นเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

การวิเคราะห์ข้อสอบเป็นการวิเคราะห์คุณภาพของข้อสอบเป็นรายข้อและทั้งฉบับ โดยทั่วไปแล้วจะใช้ผลการวิเคราะห์เพื่อคัดเลือกข้อสอบที่มีคุณภาพเก็บไว้ใช้ในการทดสอบครั้งต่อไป โดยใช้สถิติที่เรียกว่า

ค่าความยาก (Index of item difficulty) และค่าอำนาจจำแนก (Index of item discrimination) หรือที่นิยมเรียกว่าค่า p และค่า r ตามลำดับ ซึ่งวิธีการหาค่า p และค่า r มีหลายวิธี เช่น ถ้าแบ่งกลุ่มผู้เรียนตามคะแนนสอบเป็นกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ

โดย

H_i แทน จำนวนผู้เรียนในกลุ่มสูงที่ตอบคำถามของข้อสอบข้อที่ i ได้ถูกต้อง

L_i แทน จำนวนผู้เรียนในกลุ่มต่ำที่ตอบคำถามของข้อสอบข้อที่ i ได้ถูกต้อง

N_H แทน จำนวนผู้เรียนทั้งหมดในกลุ่มสูง

N_L แทน จำนวนผู้เรียนทั้งหมดในกลุ่มต่ำ

ในทางทฤษฎีแล้ว เมื่อคะแนนสอบของผู้เรียนมีการแจกแจงแบบปกติ (Normal distribution) จะใช้จำนวนผู้เรียน 27% เป็นเกณฑ์ในการกำหนดกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ (Kelley, 1939) กล่าวคือ ผู้เรียนในกลุ่มสูงเป็นผู้เรียนที่ได้คะแนนสูงกว่าหรือเท่ากับเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 73 และผู้เรียนในกลุ่มต่ำเป็นผู้เรียนที่ได้คะแนนต่ำกว่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 27 อย่างไรก็ตามโดยทั่วไปแล้วคะแนนสอบของผู้เรียนไม่ได้มีการแจกแจงแบบปกติ จึงอาจจะกำหนดกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำโดยใช้จำนวนผู้เรียนที่แตกต่างกันไป เช่น 33% (Cureton, 1957) หรือ 21% (D'Agostino and Cureton, 1975) เป็นต้น

การแปลความหมายของค่า p และค่า r

- ค่า p มีค่าที่เป็นไปได้ตั้งแต่ 0 ถึง 1

p มีค่าใกล้เคียง 0 หมายถึง ข้อสอบยาก (ผู้เรียนที่ตอบได้ถูกต้องมีจำนวนน้อย)

p มีค่าใกล้เคียง 1 หมายถึง ข้อสอบง่าย (ผู้เรียนส่วนใหญ่ตอบได้ถูกต้อง)

- ค่า r มีค่าที่เป็นไปได้ตั้งแต่ - 1 ถึง 1

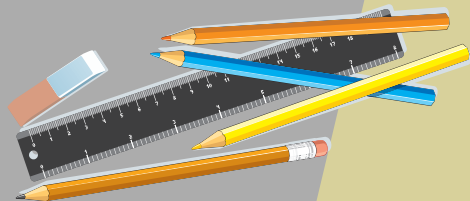
r มีค่าใกล้เคียง - 1 หมายถึง ข้อสอบจำแนกผู้เรียนกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำได้ไม่ดี (อัตราส่วนของจำนวนผู้เรียนที่ตอบถูกต้องจำนวนผู้เรียนทั้งหมดในกลุ่มสูงน้อยกว่ากลุ่มต่ำ)

r มีค่าเท่ากับ 0 หมายถึง ข้อสอบไม่สามารถจำแนกผู้เรียนกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำได้ (อัตราส่วนของจำนวนผู้เรียนที่ตอบถูกต้องจำนวนผู้เรียนทั้งหมดในกลุ่มสูงเท่ากับกลุ่มต่ำ)

r มีค่าใกล้เคียง 1 หมายถึง ข้อสอบจำแนกผู้เรียนกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำได้ดี (อัตราส่วนของจำนวนผู้เรียนที่ตอบถูกต้องจำนวนผู้เรียนทั้งหมดในกลุ่มสูงมากกว่ากลุ่มต่ำ)

โดยทั่วไปแล้ว เมื่อข้อสอบมีค่าอำนาจจำแนกอยู่ในเกณฑ์ต่ำ เช่น ค่า r ต่ำกว่า 0.2 ข้อเสนอแนะในกรณีนี้คือให้ตัดข้อสอบข้อนั้นทิ้ง เพื่อให้แบบทดสอบมีความเชื่อถือได้ (Reliability) เพิ่มขึ้น ซึ่งจะทำให้ความคลาดเคลื่อนของคะแนนสอบลดลง แต่ถ้าข้อสอบที่ถูกตัดทิ้งมีจำนวนมาก ก็อาจจะทำให้ความสมเหตุสมผลด้านเนื้อหา (Content validity) ของแบบทดสอบลดลงได้ ซึ่งในกรณีนี้ Shaw and Young (2004) เสนอว่าเมื่อตัดข้อสอบทิ้งแล้ว จะต้องปรับปรุงข้อสอบข้อที่ถูกตัดทิ้งนั้นหรือสร้างข้อสอบขึ้นใหม่ เพื่อใช้แทนข้อสอบเก่าที่ถูกตัดทิ้งไป

อย่างไรก็ตาม ข้อสอบที่มีค่า r แตกต่างจากศูนย์เพียงเล็กน้อย ก็ไม่จำเป็นต้องตัดข้อสอบข้อนั้นทิ้งทุกครั้ง เนื่องจากข้อสอบเหล่านั้นอาจจะมีค่า p ใกล้เคียง 1 หรือใกล้เคียง 0 หรือในกรณีข้อสอบแบบหลายตัวเลือก ค่า p อาจจะใกล้เคียงกับโอกาสในการเดาคำตอบได้ถูกต้อง (เช่น ข้อสอบแบบ 4 ตัวเลือกจะมีโอกาสในการเดาคำตอบได้ถูกต้อง คือ 0.25) เมื่อนำข้อสอบที่มีค่า p และค่า r ตามที่กล่าวมานี้มาพิจารณาแล้ว ถ้าไม่พบความผิดปกติใดๆ (เช่น ไม่มีคำตอบถูก มีคำตอบถูกมากกว่า 1 ข้อ) แสดงว่าข้อสอบเหล่านั้นอาจจะง่ายเกินไปหรือยากเกินไปสำหรับผู้เรียน (เฉพาะกลุ่มที่น่าผลการทดสอบมาวิเคราะห์เท่านั้น ไม่รวมถึงผู้เรียนกลุ่มอื่นๆ เนื่องจากค่า p และค่า r อาจจะแตกต่างไปจากผู้เรียนกลุ่มนี้ ดูรายละเอียดในหัวข้อถัดไป)

$$P_I = \frac{H_i + L_i}{N_H + N_L}$$

ซึ่งปัญหาในลักษณะนี้จะพบได้บ่อยในการวิเคราะห์ข้อสอบสำหรับการทดสอบในชั้นเรียนที่ผู้เรียนส่วนใหญ่มีความสามารถใกล้เคียงกัน ข้อแนะนำในกรณีเช่นนี้คือให้คงข้อสอบข้อนั้นไว้ในแบบทดสอบเช่นเดิม

ข้อจำกัดในการใช้ค่า p และค่า r

ในการหาค่า p และค่า r โดยใช้วิธีที่กล่าวมาข้างต้นนั้น ค่า p และค่า r ที่ได้จะขึ้นอยู่กับความสามารถของกลุ่มผู้เรียน เช่น ถ้าให้ผู้เรียน 2 กลุ่มทำแบบทดสอบชุดเดียวกัน โดยผู้เรียนกลุ่มแรกได้คะแนนเฉลี่ยสูงกว่าผู้เรียนกลุ่มที่สอง ค่าเฉลี่ยของ p จากการทดสอบของผู้เรียนกลุ่มแรกจะสูงกว่ากลุ่มที่สอง

ในอีกกรณีหนึ่ง ถ้าให้ผู้เรียน 2 กลุ่มทำแบบทดสอบชุดเดียวกัน โดยคะแนนของผู้เรียนทั้งสองกลุ่มมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากัน แต่ความแปรปรวนของคะแนนทั้งสองกลุ่มไม่เท่ากัน เมื่อเปรียบเทียบค่า r ของข้อสอบข้อเดียวกันจะพบว่าข้อสอบมีค่า r ไม่เท่ากัน

$$p = ?$$

$$R = ?$$

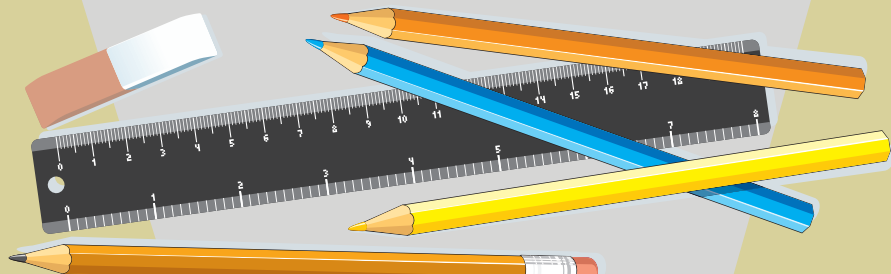
$$p = ?$$

$$R = ?$$

$$p = ?$$

นอกจากนี้ ในการทดสอบก่อนเรียนกับหลังเรียนของผู้เรียนกลุ่มหนึ่งโดยใช้แบบทดสอบชุดเดียวกัน ข้อสอบแต่ละข้อจะมีค่า p และค่า r จากการทดสอบก่อนเรียนแตกต่างจากการทดสอบหลังเรียน จึงสรุปได้ว่าเมื่อมีการวิเคราะห์ข้อสอบโดยใช้แบบทดสอบชุดเดียวกันมากกว่า 1 ครั้งและคะแนนสอบของผู้เรียนไม่ได้มีการแจกแจงแบบเดียวกัน ทุกครั้ง ข้อสอบแต่ละข้อจะมีค่า p และค่า r ได้มากกว่า 1 ค่า ดังนั้น การวิเคราะห์ข้อสอบโดยการหาค่า p และค่า r จึงเหมาะกับการทดสอบแบบอิงกลุ่ม (Norm-referenced testing)

เนื่องจากการกำหนดกลุ่มผู้เรียนเพื่อใช้อ้างอิงกับผู้เรียนกลุ่มอื่น ถ้าคะแนนสอบของผู้เรียนที่ใช้เป็นกลุ่มอ้างอิงและผู้เรียนกลุ่มอื่นมีการแจกแจงแบบเดียวกัน ก็จะสามารถใช้ค่า p และค่า r ที่ได้จากการทดสอบของผู้เรียนกลุ่มอ้างอิงนั้น ในการคัดเลือกข้อสอบเพื่อใช้ทดสอบกับผู้เรียนกลุ่มอื่นได้ สำหรับการทดสอบในชั้นเรียนโดยเฉพาะในชั้นเรียนขนาดเล็ก นอกจากผู้เรียนจะมีความสามารถที่ใกล้เคียงกัน ทำให้ข้อสอบบางข้ออาจจะมีค่า r ใกล้เคียง 0 แล้ว ในการทดสอบแต่ละครั้งคะแนนสอบของผู้เรียนไม่ได้มีการแจกแจงแบบเดียวกัน ทำให้ไม่สามารถกำหนดกลุ่มอ้างอิงได้ จึงกล่าวได้ว่าการวิเคราะห์ข้อสอบโดยการหาค่า p และค่า r ไม่เหมาะกับการทดสอบในชั้นเรียน

ความไวต่อการสอน (Instructional sensitivity)

เนื่องจากข้อจำกัดของค่า p และค่า r ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อสอบที่เหมาะสมกับการทดสอบแบบอิงกลุ่มเท่านั้น จึงได้มีผู้เสนอวิธีวิเคราะห์ข้อสอบสำหรับการทดสอบแบบอิงเกณฑ์ (Criterion-referenced testing) ซึ่งเรียกว่าความไวต่อการสอน

ดังที่ได้กล่าวมาแล้วว่าการวิเคราะห์ข้อสอบโดยการหาค่า p และค่า r นั้น ค่าที่ได้จะขึ้นอยู่กับความสามารถของกลุ่มผู้เรียน แต่ในการวิเคราะห์ข้อสอบโดยการหาค่าความไวต่อการสอน ค่าที่ได้จะขึ้นอยู่กับตัวแปรต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการสอน เช่น ถ้ามีผู้เรียน 2 กลุ่มที่มีความสามารถใกล้เคียงกันได้รับการสอนโดยผู้สอนคนเดียวกัน แต่วิธีการสอนแตกต่างกัน ข้อสอบที่มีความไวต่อการสอนวิธีหนึ่งอาจจะไม่มีความไวต่อการสอนอีกวิธีหนึ่งก็ได้ หรือถ้ามีผู้สอน 2 คนใช้วิธีการสอนที่เหมือนกัน ข้อสอบที่มีความไวต่อการสอนของผู้สอนคนหนึ่งอาจจะไม่มีความไวต่อการสอนของผู้สอนอีกคนหนึ่ง ส่วนความสามารถของกลุ่มผู้เรียนอาจจะมีผลทางอ้อมต่อค่าความไวต่อการสอนโดยผ่านตัวแปรต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการสอน

การหาค่าความไวต่อการสอนมีอยู่หลายวิธี เช่น สัมประสิทธิ์ฟี (Phi coefficient) ที่เสนอ โดย Popham (1971) ค่าความไวภายนอก (External sensitivity index) ที่เสนอโดย Kosecoff and Klein (1974) เป็นต้น ข้อมูลที่ใช้ในการหาค่าความไวต่อการสอนเหล่านี้ โดยทั่วไปแล้วจะได้จากการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนของผู้เรียนกลุ่มเดียวกันโดยใช้แบบทดสอบชุดเดียวกัน แต่ในบางกรณีอาจจะใช้เฉพาะข้อมูลที่ได้จากการทดสอบหลังเรียนเท่านั้น โดยใช้แบบทดสอบที่เรียกว่า Mastery test ซึ่งเป็นแบบทดสอบที่มีการกำหนดคะแนนจุดตัด (Cut score) เป็นเกณฑ์ในการจำแนกผู้เรียนเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มผู้เรียนที่มีความรู้ (Mastery) ซึ่งมีคะแนนสอบสูงกว่าหรือเท่ากับคะแนนจุดตัด และกลุ่มผู้เรียนที่ไม่มีความรู้ (Non-mastery) ซึ่งมีคะแนนสอบต่ำกว่าคะแนนจุดตัด เช่น การหาความแตกต่างระหว่างอัตราส่วนของผู้เรียนที่ตอบคำถามของข้อสอบได้ถูกต้องในกลุ่มผู้เรียนที่มีความรู้และกลุ่มผู้เรียนที่ไม่มีความรู้ (Brennan, 1972) ดังนี้

$$\text{ค่าความไวต่อการสอนของข้อสอบข้อที่ } i \text{ คือ } B_i = \frac{M_i}{N_M} - \frac{NM_i}{N_{NM}}$$

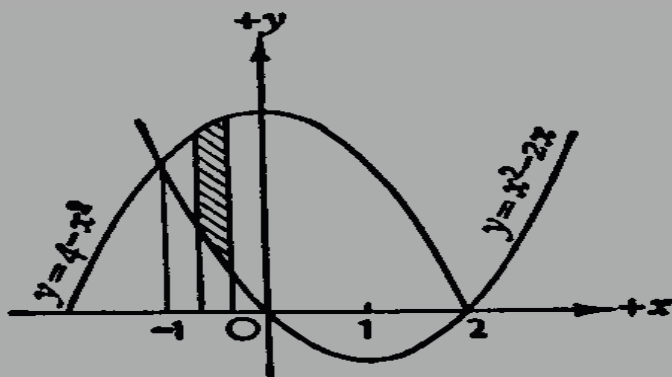
โดย M_i แทน จำนวนผู้เรียนที่มี
ความรู้ที่ตอบคำถามของข้อสอบข้อที่ i
ได้ถูกต้อง

NM_i แทน จำนวนผู้เรียนที่ไม่มีความรู้
ที่ตอบคำถามของข้อสอบข้อที่ i ได้ถูกต้อง

N_M แทน จำนวนผู้เรียนทั้งหมดที่มีความรู้

N_{NM} แทน จำนวนผู้เรียนทั้งหมดที่ไม่มี
ความรู้

จะเห็นว่าวิธีการหาค่า B จะคล้ายกับการหาค่า r ที่มีการแบ่งกลุ่มผู้เรียนเป็น 2 กลุ่ม (Brennan เรียกค่า B ว่าค่าอำนาจจำแนกของข้อสอบ) ซึ่งเป็นข้อจำกัดประการหนึ่งของวิธีการนี้ เนื่องจากยังไม่มีเกณฑ์หรือแนวทางที่ชัดเจนในการกำหนดคะแนนจุดตัดเพื่อจำแนกผู้เรียน ในที่นี้จะกล่าวถึงสถิติอย่างง่ายที่ใช้ในการหาค่าความไวต่อการสอน คือ ค่าความแตกต่างระหว่างอัตราส่วนของผู้เรียนที่ตอบคำถามของข้อสอบได้ถูกต้องจากการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน (Cox and Vargas, 1966) ดังนี้

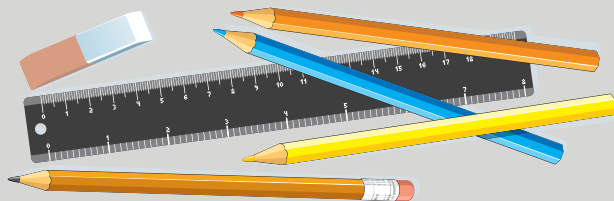

ค่าความไวต่อการสอนของข้อสอบข้อที่ i คือ $CV_i = \text{Post}_i - \text{Pre}_i$ โดย
 Post_i แทน อัตราส่วนของผู้เรียนที่ตอบคำถามของข้อสอบข้อที่ i
 ในการทดสอบหลังเรียนได้ถูกต้อง และ
 Pre_i แทน อัตราส่วนของผู้เรียนที่ตอบคำถามของข้อสอบข้อที่ i
 ในการทดสอบก่อนเรียนได้ถูกต้อง

ค่า CV มีค่าที่เป็นไปได้ตั้งแต่ -1 ถึง 1 โดยทั่วไปแล้ว
 ถ้า CV มีค่าใกล้เคียง 1 จะหมายถึง ข้อสอบมีความไวต่อการสอน
 นั่นคือ ข้อสอบสามารถวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่เกิดจากการ
 สอนได้ จึงควรที่จะเก็บข้อสอบข้อนั้นไว้ใช้ในการทดสอบครั้งต่อไป
 ถ้า CV มีค่าน้อยกว่าหรือเท่ากับ 0 จะหมายถึง ข้อสอบไม่
 มีความไวต่อการสอน แสดงว่า ข้อสอบไม่มีคุณภาพไม่ควรจะเก็บ
 ไว้ใช้

อย่างไรก็ตามการแปลความหมายค่า CV หรือสถิติอื่นๆ ที่ใช้แสดงค่าความไวต่อการสอน จะอยู่ภายใต้เงื่อนไขว่าการสอนจะต้องมีคุณภาพด้วย (Polikoff, 2010) เช่น ค่า CV ที่ใกล้เคียง 0 อาจจะไม่ได้หมายถึงข้อสอบไม่มีความไวต่อการสอน แต่อาจจะเกิดจากการสอนที่ไม่มีคุณภาพ ทำให้ผู้เรียนไม่ได้รับการพัฒนาความรู้หรือทักษะตามจุดประสงค์การเรียนรู้ ผลการทดสอบก่อนและหลังเรียนจึงไม่แตกต่างกัน

การหาค่าความไวต่อการสอนสำหรับการทดสอบในชั้นเรียน

การวิเคราะห์ข้อสอบโดยการหาค่าความไวต่อการสอนมีความเหมาะสมกับการทดสอบในชั้นเรียนมากกว่าการใช้ค่า p และค่า r เนื่องจากค่าความไวต่อการสอนไม่ได้สัมพันธ์โดยตรงกับความสามารถของกลุ่มผู้เรียน ผู้สอนจึงสามารถนำผลการวิเคราะห์ข้อสอบไปใช้ปรับปรุงเครื่องมือที่ใช้วัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นได้

บทความนี้ขอเสนอแนวทางการหาค่าความไวต่อการสอน
สำหรับการทดสอบในชั้นเรียน ดังนี้

- สร้างข้อสอบให้ครอบคลุมจุดประสงค์การเรียนรู้ที่
กำหนดไว้ในแผนการจัดการเรียนรู้ โดยจัดทำเป็นแบบทดสอบ
คู่ขนานอย่างน้อย 2 ชุด

- ทดสอบผู้เรียนก่อนเรียนโดยสุ่มแบบทดสอบให้ผู้เรียน
คนละ 1 ชุด

- คำนวณหาอัตราส่วนของผู้เรียนที่ตอบคำถามของ
ข้อสอบได้ถูกต้องในแต่ละข้อ (ค่า Pre)

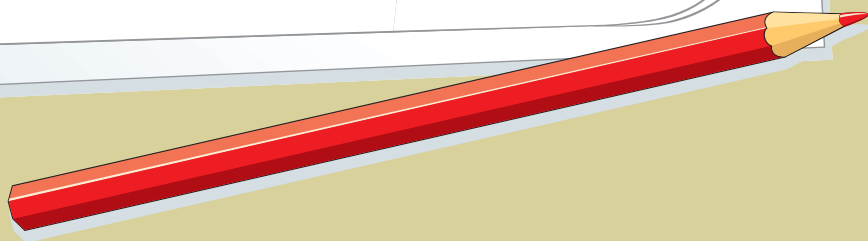
- จัดการเรียนรู้ตามที่กำหนดไว้ในแผนการจัดการเรียนรู้

- ทดสอบผู้เรียนหลังเรียนโดยให้ผู้เรียนทำแบบทดสอบ
คนละ 1 ชุด แต่ผู้เรียนจะต้องไม่ได้แบบทดสอบชุดเดียวกันกับ
แบบทดสอบก่อนเรียน เช่น ถ้ามีแบบทดสอบอยู่ 3 ชุด สุ่มให้
ผู้เรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน ปรากฏว่าผู้เรียนคนที่ 1 , 2
และ 3 ได้แบบทดสอบชุดที่ 1 , 2 และ 3 ตามลำดับ
เมื่อทดสอบหลังเรียน

ผู้เรียนคนที่ 1 จะต้องทำแบบทดสอบชุดที่ 2 หรือ 3

ผู้เรียนคนที่ 2 จะต้องทำแบบทดสอบชุดที่ 1 หรือ 3

ผู้เรียนคนที่ 3 จะต้องทำแบบทดสอบชุดที่ 1 หรือ 2

- คำนวณหาอัตราส่วนของผู้เรียนที่ตอบคำถามของข้อสอบได้ถูกต้องในแต่ละข้อ (ค่า Post)

- คำนวณหาค่า CV ของข้อสอบแต่ละข้อ

- พิจารณาข้อสอบแต่ละข้อจากค่า CV ถ้าข้อสอบมีค่า CV สูงกว่า 0.3 ให้เก็บไว้ใช้งานต่อไป แต่ถ้าข้อสอบมีค่า CV ต่ำกว่า 0.3 ให้พิจารณาว่าเกิดจากสาเหตุใดต่อไปนี้

- ข้อสอบวัดไม่ตรงกับจุดประสงค์การเรียนรู้
- ข้อสอบยากเกินไปสำหรับผู้เรียน ซึ่งอาจจะเกิดจากต้องใช้วิธีการหาคำตอบที่ยากหรือซับซ้อน หรือข้อสอบทำให้ผู้เรียนเกิดความสับสน เช่น คำถามกำกวมไม่ชัดเจน

○ ข้อสอบง่ายเกินไปสำหรับผู้เรียน ซึ่งอาจจะเกิดจากข้อสอบมีการบอกใบ้คำตอบให้กับผู้เรียนหรืออาจจะเกิดจากผู้เรียนมีความรู้ในเรื่องนั้นอยู่แล้ว

○ การสอนไม่มีคุณภาพเพียงพอที่จะทำให้นักเรียนได้พัฒนาตามจุดประสงค์การเรียนรู้

ถ้าพิจารณาข้อสอบที่มีค่า CV ต่ำกว่า 0.3 แล้วพบว่าข้อสอบไม่มีคุณภาพ ให้ตัดทิ้งและปรับปรุงข้อสอบข้อนั้นหรือสร้างข้อสอบใหม่ทดแทนข้อสอบที่ถูกตัดทิ้ง แต่ถ้าพบว่าเกิดจากการสอนไม่มีคุณภาพ ให้คงข้อสอบข้อนั้นไว้และปรับปรุงวิธีการสอน

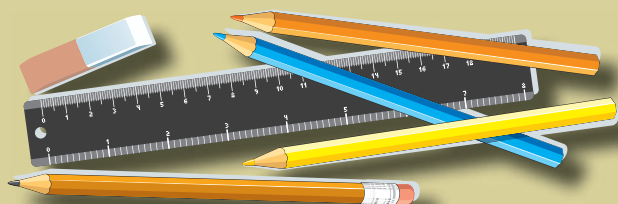
ตัวอย่าง

ข้อสอบ	Pre	Post	CV
ข้อที่ 1	0.25	0.80	0.55
ข้อที่ 2	0.40	0.65	0.25
ข้อที่ 3	0.10	0.15	0.05
ข้อที่ 4	0.85	0.90	0.05

จากตัวอย่าง ข้อสอบทุกข้อมีค่า Post สูงกว่าค่า Pre โดยข้อสอบข้อที่ 1 มีค่า CV สูงกว่า 0.3 จึงเก็บไว้ใช้งานต่อไปได้ ส่วนข้อสอบข้อที่ 2 และ 3 อาจจะเกิดจากข้อสอบไม่มีคุณภาพหรือการสอนไม่มีคุณภาพก็ได้ สำหรับข้อที่ 4 อาจจะเกิดจากข้อสอบง่ายเกินไปหรือผู้เรียนมีความรู้ในเรื่องนั้นอยู่แล้วเนื่องจากผู้เรียนส่วนใหญ่สามารถทำข้อสอบได้ทั้งก่อนเรียนและหลังเรียน

เอกสารอ้างอิง

- Brennan, R. L. 1972. "A generalized upper-lower item discrimination index." *Educational and Psychological Measurement*, 32(2), 289-303.
- Cox, R.C. and Vargas, J.S. 1966. *A comparison of item selection techniques for norm referenced and criterion referenced tests*. Paper presented at the annual meeting of the National Council on Measurement in Education, Chicago, IL.
- Cureton, E.E. 1957. "The upper and lower twenty-seven per cent rule." *Psychometrika*, 22(3), 293 – 296.
- D'Agostino, R.B. and Cureton, E.E. 1975. "The 27 percent rule revisited." *Educational and Psychological Measurement*, 35(1): 47 – 50.
- Kelley, T.L. 1939. "The selection of upper and lower groups for the validation of test items." *Journal of Educational Psychology*, 30(1): 17 – 24.
- Kosecoff, J.B. and Klein, S.P. 1974. *Instructional sensitivity statistics appropriate for objectives-based test items*. Paper presented at the annual meeting of the National Council on Measurement in Education, Chicago, IL.
- Polikoff, M.S. 2010. "Instructional sensitivity as a psychometric property of assessments." *Educational Measurement: Issues and Practice*, 29(4): 3 – 14.
- Popham, W.J. 1971. Indices of adequacy for criterion-referenced tests. In W. J. Popham (Ed.), *Criterion-referenced measurement: An introduction* (pp. 79–98). Englewood Cliffs, NJ: Educational Technology Publications.
- Shaw, D. and Young, S. 2004. "Revised guidelines for conducting item analysis of classroom tests." *The Researcher*, 18(1): 15 – 22.

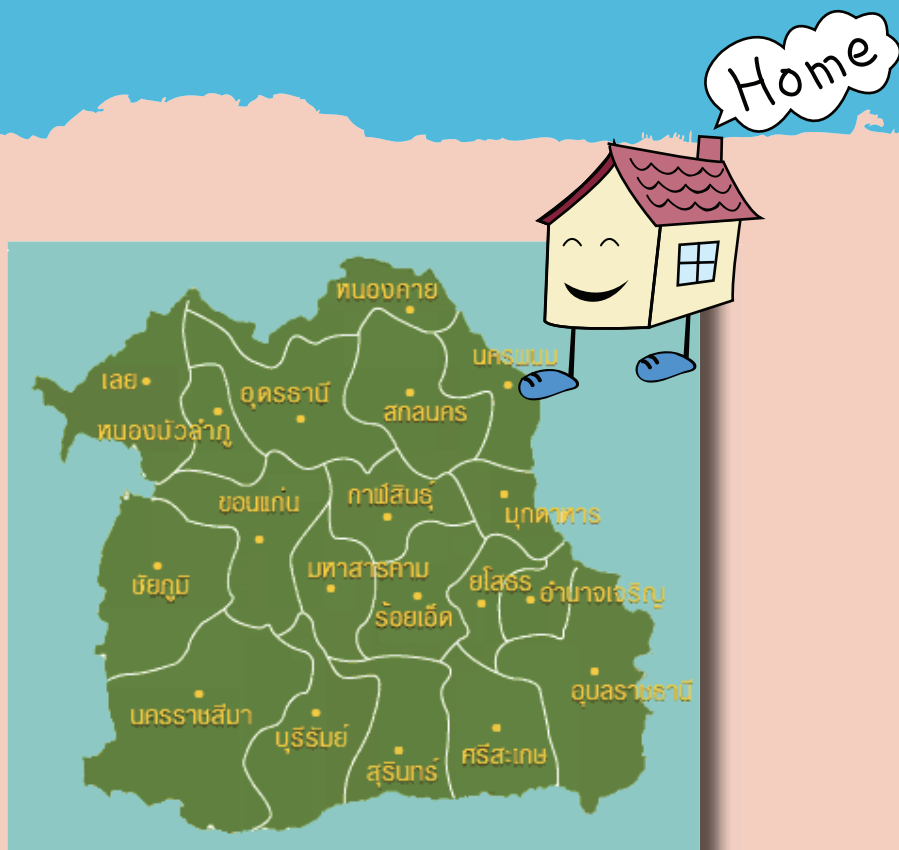

ปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อความพึงพอใจ
ในการเรียนของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 2
ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน

ชลิดา บุญเมืองแสน (มหาบัณฑิตสาขาวิจัยการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม)
สุนทรพจน์ ดำรงค์พานิช (อาจารย์ประจำภาควิชาวิจัยและพัฒนาการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม)
สมทรง สิทธิ (อาจารย์ประจำภาควิชาหลักสูตรและการสอน
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม)

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้กำหนดให้คนไทยทุกคนได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่า 12 ปี และทุกคนต้องจบการศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น (ม.3) ตามพระราชบัญญัติการศึกษาภาคบังคับ พ.ศ. 2545 แต่จากข้อมูลของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) พบว่าในปีการศึกษา 2550 มีนักเรียนที่ไม่จบการศึกษาภาคบังคับ จำเป็นต้องออกกลางคันถึง 52,001 คน (www.bopp-obec.info/Info_51Aable4.pdf) และมีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้นทุกปี โดยเฉพาะระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และผลจากการศึกษาพบว่าภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีนักเรียนออกกลางคันมากที่สุด

สาเหตุสำคัญของการที่นักเรียนออกกลางคัน เนื่องมาจากความเบื่อหน่าย และความเครียดกับการเรียน การทะเลาะวิวาท ติดเพื่อน ติดยาเสพติด และตั้งครมภ์โดยไม่พึงประสงค์ (เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. 2550) นักเรียนเกิดความเบื่อหน่าย รู้สึกแย่กับการเรียนในโรงเรียน ต้องเรียนซ้ำชั้น และครอบครัวยังไม่ได้สนใจกับการเรียนของผู้เรียน (Bridgeland., Dilulio., and Morison.; อ้างอิงจาก เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. 2550) นักเรียนไม่สนใจ และเบื่อหน่าย การเรียน เรียนอ่อน ติดสิ่งเสพติด พ่อแม่ปล่อยปละละเลยไม่เห็นความสำคัญกับการศึกษา ครูใช้อารมณ์ดุด่าว่ากล่าว ทบตีเด็ก ขาดความยุติธรรม การจัดการเรียนการสอนไม่น่าสนใจ และขาดอุปกรณ์/สื่อการสอนที่สนใจให้อ่าน (วีรณัฐ ปิ่นทวนนิช. 2544)

ถ้าปล่อยให้เกิดการณ์เป็นเช่นนี้ จะส่งผลต่อการถูกชักจูงเข้าสู่วงจรปัญหาสังคม เช่น ยาเสพติด ก่ออาชญากรรม รวมตัวเป็นแก๊งและก่อปัญหาอาชญากรรม (เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. 2550)

จากปัญหาดังกล่าวข้างต้นหน่วยงานหรือสถาบันทางการศึกษาต่างๆ ต้องหาแนวทางให้นักเรียนอยู่ในระบบการศึกษาให้ได้ กล่าวคือ ต้องทำให้นักเรียนเกิดความพึงพอใจในการเรียน ซึ่งความพึงพอใจของนักเรียนมีความสำคัญหลายประการ เช่น เป็นตัวชี้วัดอย่างหนึ่งในการวัดประสิทธิผลความสำเร็จและความจำเป็นเร่งด่วนของสถาบันการศึกษา (Hallenbeck, 1978; Low, 2000; Nichols, 1985; Upcraft & Schuh, 1996) ช่วยให้นักเรียนเกิดความมั่นใจในตนเอง เพราะความมั่นใจในตนเองจะช่วยให้นักเรียนพัฒนาทักษะการได้มาซึ่งความรู้ที่เป็นประโยชน์ (Letcher and Neves : 2010) ความพึงพอใจจะส่งผลกระทบต่อระดับการมีแรงจูงใจในการเรียนของนักเรียน (Chute., Thompson. & Hancock., 1999; Donohue. & Wong. 1997) จะส่งผลกระทบต่อความสำเร็จของนักเรียน (American Psychological Association, 1997) และเป็นตัวพยากรณ์ที่ดีเกี่ยวกับความคงทน (retention) ในการเรียน (Astin, 1993; Edwards & Waters, 1982)

ในฐานะที่ผู้เขียนเป็นครูสอนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และมีโอกาสศึกษาต่อระดับปริญญาโทสาขาวิจัยการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม เมื่อต้องทำวิทยานิพนธ์จึงคิดว่าปัญหาที่กล่าวมาข้างต้นเป็นปัญหาสำคัญเร่งด่วนที่จะต้องศึกษา เพื่อลดปัญหาการออกกลางคันให้น้อยลง จึงศึกษาปัจจัยด้านอัตมโนทัศน์และปัจจัยด้านสัมพันธภาพที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในการเรียนของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 2 ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน โดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 2 ในโรงเรียนขยายโอกาส และโรงเรียนมัธยมศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ปีการศึกษา 2553 จำนวน 893 คน สุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multistage Random Sampling) จาก 6 จังหวัด ได้แก่ สกลนคร กาฬสินธุ์ ขอนแก่น หนองคาย นครพนม และมุกดาหาร

Home

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ดำเนินการโดยใช้กรอบความคิดตามรูปแบบโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อความพึงพอใจในการเรียนของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 2 ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์ จึงทำการเก็บข้อมูลจากตัวแปรแฝง 3 ตัว และตัวแปรสังเกต 13 ตัว รวมตัวแปรทั้งหมด 16 ตัว ดังนี้

ตัวแปรแฝง	ตัวแปรสังเกตได้
อัตมโนทัศน์ (Self-Concept : SC)	- อัตมโนทัศน์วิชาการ (Academic Self-Concept : ASC) - ความสามารถทางกายภาพ (Physical Ability : PAB) - ความสัมพันธ์กับเพื่อน (Peer Relation : PRE) - ความรู้ความสามารถของตนเอง (Self-Efficacy : SEF)
สัมพันธภาพ หรือการมีปฏิสัมพันธ์ (Relationship : RE)	- นักเรียนกับเนื้อหา (Learner-Content Interaction : CON) - นักเรียนกับครูผู้สอน (Learner-Instructor Interaction : LIN) - นักเรียนกับนักเรียน (Learner-Learner Interaction: LLE) - นักเรียนกับเทคโนโลยี (Learner-Technology Interaction : LTE) - นักเรียนกับพ่อแม่ (Learner-Parent Interaction : LPA)
ความพึงพอใจในการเรียน (learning satisfaction : LS)	- ความพึงพอใจกับชั้นเรียน (Satisfaction with Class : SCL) - ความพึงพอใจกับโรงเรียน (Satisfaction with School : SSC) - การยอมรับเทคโนโลยี (Acceptance of Technology : AOT) - ความยืดหยุ่น (Flexibility : FLE) - ความพึงพอใจกับครูผู้สอน (Satisfaction with Instructor : SIN) - พันธกรณี (Commitment : COM) - ความง่ายในการใช้เทคโนโลยี (Ease of Use : EOU)

ผลจากการศึกษา

ผลจากการพัฒนาโมเดลปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในการเรียนของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 2 ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนพบว่า

1. ด้านอัตมโนทัศน์ (Self-Concept) และด้านสัมพันธภาพ

(Relationship) ส่งผลโดยตรงต่อความพึงพอใจในการเรียน (learning satisfaction) เมื่อพิจารณาน้ำหนักองค์ประกอบของอัตมโนทัศน์ 4 ด้าน พบว่า ความสัมพันธ์กับเพื่อน (Peer Relation) มีน้ำหนักองค์ประกอบมากที่สุด เท่ากับ 0.71 รองลงมา คือ การรับรู้ความสามารถของตนเอง (Self-Efficacy) เท่ากับ 0.65 ที่น้อยที่สุด คือ ความสามารถทางกายภาพ (Physical Ability) และอัตมโนทัศน์วิชาการ (Academic Self-Concept) แสดงให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาซึ่งจัดเป็นวัยรุ่นตอนต้นให้ความสำคัญกับกลุ่มเพื่อนมากกว่ากลุ่มอื่น ถ้าอยู่ในกลุ่มเพื่อนที่ให้ความสำคัญในการเรียนก็จะสนใจการเรียนตามด้วย

2. สัมพันธภาพ (Relationship) ส่งผลทางตรงต่อความพึงพอใจ

ในการเรียน (learning satisfaction) เมื่อพิจารณาน้ำหนักองค์ประกอบของสัมพันธภาพ 5 ด้าน พบว่า สัมพันธภาพระหว่างนักเรียน-เทคโนโลยี (Learner-Technology Interaction) มีน้ำหนักองค์ประกอบมากที่สุด เท่ากับ 0.72 รองลงมา คือ สัมพันธภาพระหว่างนักเรียน-นักเรียน (Learner-Learner Interaction) เท่ากับ 0.70 ที่น้อยที่สุด คือ สัมพันธภาพระหว่างนักเรียน-เนื้อหา (Learner-Content Interaction) และสัมพันธภาพระหว่างนักเรียน-ครูผู้สอน (Learner-Instructor Interaction) แสดงให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาให้ความสนใจกับกลไกต่างๆ ทางเทคโนโลยีมาก เช่น ใช้เวลาย่อยๆ เกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ เล่นเกมต่างๆ มีความสนใจการเรียนน้อย และสัมพันธภาพกับครูก็น้อยด้วยทำให้ติดเกมได้ง่าย ซึ่งพฤติกรรมที่นักเรียนติดเกมมากๆ จะมีผลกระทบสำหรับผู้ที่อยู่ในวัยเรียน ทำให้ผลการเรียนตกต่ำ หลายคนต้องพักการเรียน (ปฐมาภรณ์ อิงคสิทธิ์ : 2546)

3.ความพึงพอใจในการเรียน

(learning satisfaction) เมื่อพิจารณา

น้ำหนักองค์ประกอบของความพึงพอใจในการเรียน

7 ด้าน พบว่า การยอมรับเทคโนโลยี (Acceptance of

Technology) มีน้ำหนักองค์ประกอบมากที่สุด เท่ากับ 0.74

รองลงมา คือ ความยืดหยุ่น (Flexibility) เท่ากับ 0.67 ที่น้อยที่สุด

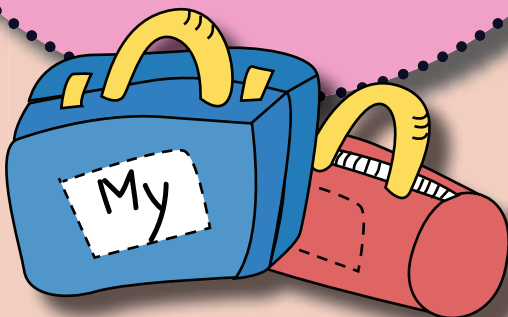
คือ ความพึงพอใจในโรงเรียน (Satisfaction with School) และความพึงพอใจ
ในชั้นเรียน (Satisfaction with Class) แสดงให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาให้
ความพึงพอใจกับการใช้เทคโนโลยีต่างๆ อยู่มาก แต่มีความพึงพอใจในโรงเรียน

และพึงพอใจในชั้นเรียนน้อยลง อาจมาจากสาเหตุหลายอย่าง เช่น
เบื่อหน่ายการเรียน ดิดเกมคอมพิวเตอร์ มีผลการเรียนตกต่ำ โดดเรียน
สุดท้ายต้องออกจากโรงเรียนกลางคัน ซึ่งจากข้อมูลนักเรียนออกกลางคัน

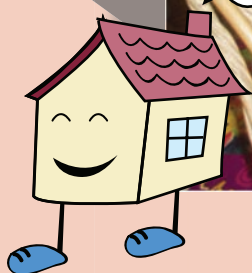
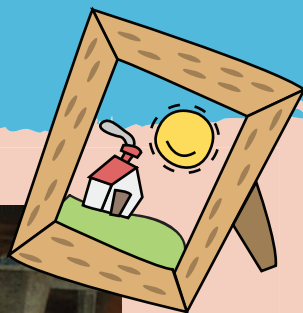
เมื่อปี 2550 พบว่า ภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีจำนวนนักเรียนที่ออกกลางคัน
มากที่สุดในประเทศ โดยเฉพาะจังหวัดสุรินทร์ อุดรธานี อุบลราชธานี

ร้อยเอ็ด สกลนคร มุกดาหาร ([www.tlcthai.com/webboard /view_](http://www.tlcthai.com/webboard/view_topic.php?table_id=1&cate_id=110&post_id=22331)
[topic.php?table_id=1&cate_id=110&post_id=22331](http://www.tlcthai.com/webboard/view_topic.php?table_id=1&cate_id=110&post_id=22331))

ซึ่งส่วนใหญ่อยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน

จากผลการศึกษาข้างต้น ผู้เขียนมีความเห็นว่า ครูควรส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อให้นักเรียนเกิดความพึงพอใจในการเรียนมากขึ้น โดยอาจจะเน้นการมีส่วนร่วมของครู พ่อแม่ และเพื่อนๆ เช่น จัดการอภิปราย การศึกษานอกสถานที่ หรือกิจกรรมอื่นๆ ที่เปิดโอกาสให้นักเรียน ครู และพ่อแม่ของนักเรียน ได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน รวมทั้งครูผู้สอนควรแสดงพฤติกรรมที่เป็นแบบอย่างที่ดีในการเรียนให้นักเรียนได้เห็น เพราะความพึงพอใจในการเรียนของนักเรียนนั้น ปัจจัยสำคัญอย่างหนึ่งก็คือครูผู้สอน เมื่อนักเรียนกับครูผู้สอนมีสัมพันธภาพที่ดีต่อกัน นักเรียนจะเกิดความประทับใจและซึมซับ รวมทั้งยึดพฤติกรรมของครูเป็นแบบอย่าง ในส่วนของผู้ปกครองควรดูแลเอาใจใส่เกี่ยวกับการเรียนอยู่เสมอ ตลอดจนการคบเพื่อน ไม่ปล่อยปละละเลย ตลอดจนสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับทุกคนในครอบครัวให้เกิดขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. “เด็กออกกลางคัน ปัญหาที่ต้องเร่งแก้ไข” **นิตยสารการศึกษาอัปเดต**. กรกฎาคม 2550
- วีรณัฐ ปิณฑวนิช. “ออกกลางคัน” ภัยร้ายทำลายรัฐบาลใหม่. **สารปฏิรูป**. 3(34) : 18-25 ; มกราคม 2544.
- ไม่ปรากฏชื่อผู้แต่ง. **ขอดเด็กนักเรียน ออกกลางคัน ปี 2550 ทะลุแสนราย!!**. ([www.tlcthai.com/webboard/view_topic.php?table_id=1 &cate_id= 110&post_id=22331](http://www.tlcthai.com/webboard/view_topic.php?table_id=1&cate_id=110&post_id=22331))
- ไม่ปรากฏชื่อผู้แต่ง. **ปัญหาความไม่เสมอภาคในการได้รับการศึกษา**. www.bopp-obec.info/Info_51Aable4.pdf
- American Psychological Association. **Learner-Centered Psychological Principle: A Framework for School Redesign and Reform**. Washington, D.C. : 1997.
- Astin, A.W. **What Matters in College? Four Critical Years Revisited**. San Francisco: Jossey-Bass ; 1993.
- Bean, J.P. and Bradley, R.K. “Untangling the Satisfaction-Performance Relationship for College Student.” **Journal of Higher Education**. 57 : 393-412 ; 1986.
- Bollinger, D.U. and Martindale, T. “Key Factors for Determining Student Satisfaction in Online Course.” **International Journal on E-Learning**. 3(1) : 61-67 ; 2004.
- Chute, A.G., Thompson, M.M. & Hancock, B.W. **He McGraw-Hill Handbook of Distance Learning**. New York: McGraw-Hill. 1999.
- Dalton, H. and Denson, N. “Student Evaluation : What Predicts Satisfaction? in the Student Experience.” **Proceedings of the 32 nd. HERDSA. Annual Conference**. Darwin: 100-110 ; 2009.
- Donohue, T.L. **“Achievement, Motivation and College Satisfaction in Traditional and Nontraditional Student”** (Chula Vista, CA), 118 : 237-243 ; 1997.
- Edwards, J.E. & Waters, L.K. “Involvement , Ability , Performance, and Satisfaction in Traditional and Non-traditional Students,” **Education**. 118 : 237-243 ; 1982.
- Hallenbeck, T.R. “College Student Satisfaction : An Indication of Institutional Vitality.” **N.A.S.P.A. Journal**. 16(2) : 19-24 ; 1978.
- Letcher, D.W. and Neves, J.S. “Determinants of Undergraduate Business Student Satisfaction.” **Research in Higher Education Journal**. 6 : March 2010.
- Leung, J.P. and Zhang, L.W. “Modelling Life Satisfaction of Chinese Adolescents in Hong Kong.” **International Journal of Behavioral Development**. 24(1) : 99-104 ; (2000)
- Low, L. **“Are College Students Satisfied? A National Analysis of Changing Expectation.”** The USA Group Foundation New Agenda Series, 2(1). Indianapolis, IN: USA Group Foundation. 2000.
- Nichols, H.J. **“Black College Student Satisfaction as a Measure of Effectiveness of Higher Education.”** Unpublished Doctoral Dissertation, Kent State University, Kent, Ohio. 1985.
- Strachota, E. “The Use of Survey Research to Measure Student Satisfaction in Online Courses.” **Paper Presented at the Midwest Research-to-Practice Conference in Adult, Continuing, and Community Education**, University of Missouri-St. Louis, MO, October 4-6 ; 2006.
- Upcraft, M.L. and Schun, J.H. **Assessment in Student Affairs: A Guide for Practitioners**. San Francisco: Jossey Bass. 1996.

กลับมา.....คารวะครู

ประพันธ์โดย...พนิต อาละพล

ใครกันหนออบรมบ่มความคิด
ใครคือผู้นำชีวิตศิษย์ทั้งหลาย
ใครกันเล่าช่วยสอนสั่งบ่งบอบาย
ตั้งเทียนทองส่องประกายตามรายทาง

คนนี้หรือใครก็รู้ครูของเจ้า
ที่คอยเฝ้าปากเพียรคอยสรรค์สร้าง
คอยฝังปลูกปัญญาให้ไม่จืดจาง
ไม่เคยคิดเลิกร้างฤาหมางเมิน

ครูนั้นคือผู้ให้ด้วยใจรัก
ให้ความรู้พร้อมพรั้มรักมีห่วงเหิน
สละเวลาแก้ปัญหาพร้อมเผชิญ
เพื่อศิษย์รักก้าวเดินอย่างมั่นคง

ครั้นศิษย์มีปัญหาคราทุกข์ยาก
ศิษย์ลำบากครูไม่เคยจะลืมหอง
ทั้งช่วยเหลือเกื้อกูลจิตจำนง
เพื่อเสริมส่งให้ศิษย์หายคลายระทม

คนเขาเปรียบครูเป็นเช่นพ่อแม่
อันจริงแท้เพราะครูรักอย่างเหมาะสม
มอบแต่สิ่งที่ดีให้ใจเรื่อนรมย์
มีชีวิตในสังคมดังต้องการ

หากศิษย์รักทำสิ่งใดที่พลาดผิด
เพราะเขลาจิตด้วยปัญญาไม่แตกฉาน
ครูตักเตือนดีเพื่อก่อพอประมาณ
คอยห่วงใยเช่นลูกหลานด้วยอาทร

โบราณเปรียบครูเป็นเช่นเรือจ้าง
แสนอ้างว้างเมื่อเสร็จสิ้นงานการสอน
ส่งคนขึ้นสู่ฝั่งยังอาวรณ์
เขาจากจรไปลับไม่กลับมา

ศิษย์ไปแล้วจะกลับหรือลั้ลหาย
ครูก็ยังมีถอดถ้อยความห่วงหา
ศิษย์ก้าวไกลไปดีขึ้นชีวา
ครูก็สุขยิ่งกว่าได้เงินทอง

ดอกกล้วยไม้ใช้เปรียบกับความรู้
กว่าจะงามน่าเชิดชูอยู่ทั้งผอง
สีสดสวยตระการตาดูน่ามอง
กว่าจะได้เป็นเจ้าของต้องรอนาน

อันความรู้อยู่ประจำมเฝ้าฟุ้ง
 เคียงคู่กายโรจนรุ่งสมคำขาน
 มีคุณค่าจีรังอยู่ชั่วกาล
 จากดวงม่านค่าของครูคู่แผ่นดิน

หากไม่มีคุณครูชุประทีป
 คงไม่มีวิชาชีพล้างทรัพย์สิน
 ศิษย์คงขาดแสงส่องให้ยลยิน
 และชีวิตคงสิ้นแสงประกาย

แต่วันนี้มีหญ้าแพรกดอกมะเขือ
 ดอกเข็มเจือสีแดงฉานแสงฉาย
 ทั้งลิบนิ้วนบอบระยอบกาย
 เพื่อบูชาคารวะไม่ละเลือน

พระคุณครูดุจตะวันอันยิ่งใหญ่
 พระคุณครูคือผู้ให้หาใดเหมือน
 พระคุณครูคู่ฟ้าดั่งดาวเดือน
 อย่าลืมเลือนกลับมาบูชาครู

IMPOSSIBLE
“เป็นไปได้ไม่ได้”

หลายๆ คนชอบพูดคำๆ นี้ เวลาทำอะไรไม่สำเร็จ
 แต่มีคนอีกประเภทที่มีแนวคิด “กล้าล้มเหลว”

Dare To Fail

เพราะเขาเชื่อมั่นว่า อะไรๆ ก็สามารถเป็นไปได้

ต้อง **Detox** ความคิดเก่าๆ ออกไป

และ **Make The Difference**

แค่นี้ทุกอย่างย่อมเป็นไปได้

“ไม่มีอะไรที่เราทำไม่ได้ นอกจากเราไม่ได้ทำ”

KM : Make Your Healthy Difference

Detox Your Mind

Change Your Life By Yourself

Good Care Good Health

17 — 19 สิงหาคม 2554 ณ บ้านทิพย์สวนทอง จังหวัดสมุทรสงคราม
 ความร่วมมือระหว่างสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาระดับพื้นฐาน
 และคณะแพทยศาสตร์วชิรพยาบาล มหาวิทยาลัยนวมินทราธิราช

ขอเชิญชวน

ครู อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา
ร่วมส่งบทความวิชาการด้านการศึกษามาลงเผยแพร่ใน
วารสารวิชาการ ความยาวไม่เกิน 5 หน้ากระดาษ A4
ขนาดตัวอักษร 16 พอยท์ (บรรณานุกรมอ้างอิงเฉพาะ
ส่วนที่เกี่ยวข้องกับบทความเท่านั้น) พร้อมภาพประกอบ

ส่งมาได้ทั้ง

กองบรรณาธิการวารสารวิชาการ
สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา ตึก สพฐ. 3 ชั้น 3
กระทรวงศึกษาธิการ ถนนราชดำเนินนอก เขตดุสิต
กรุงเทพฯ 10300

วารสารวิชาการเป็นวารสารที่จัดทำขึ้น เพื่อเป็นแหล่งเผยแพร่ความรู้ด้าน
วิชาการ เกี่ยวกับหลักสูตร สื่อ การจัดการเรียนการสอน และการพัฒนาคุณภาพ
การจัดการศึกษา รวมทั้งเป็นสื่อกลางในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ใน
เชิงสร้างสรรค์ต่อการปฏิบัติงานด้านการศึกษาของครู อาจารย์ และบุคลากร
ทางการศึกษา ข้อความใดๆ ที่ตีพิมพ์ในวารสารวิชาการฉบับนี้ เป็นความคิดเห็น
เฉพาะของผู้เขียน ซึ่งอาจไม่ตรงกับความคิดเห็นของคณะที่ปรึกษาและคณะบรรณาธิการ
วารสารวิชาการ

เจ้าของ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ

ที่ปรึกษา

เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (นายชินภัทร ภูมิรัตน)
รองเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (นายสมเกียรติ ขอบผล)
รองเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (นายเสน่ห์ ขาวโต)
รองเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (นายกมล รอดคล้าย)

ที่ปรึกษาด้านมาตรฐานการศึกษา

ที่ปรึกษาด้านการศึกษาพิเศษและผู้ด้อยโอกาส

ที่ปรึกษาด้านพัฒนากระบวนการเรียนรู้

ที่ปรึกษาด้านเทคโนโลยีเพื่อการเรียนการสอน

ที่ปรึกษาด้านพัฒนาระบบเครือข่ายและการมีส่วนร่วม

ที่ปรึกษาด้านนโยบายและแผน

คณะบรรณาธิการ

บรรณาธิการ : นางสาววิณา อัครธรรม

ผู้ช่วยบรรณาธิการ :

นางสาวพจนีย์ เจนพนัส นางสาวอุษณีย์ วัฒนพันธ์

นางศกุนตลา สุขสมัย นางสาวพนิดา บัวมณี

นางสาวเจตนา พรหมประดิษฐ์

คมคิด ลิขิตคำ

คนคร้านเรียน

คนคร้านดู

คนคร้านทำ

คนล้าเค็ญ

เรียนที่ไหน

ดูที่ไหน

ทำที่ไหน

เพราะขี้คร้าน

ก็ไม่รู้

ก็ไม่เห็น

ก็ไม่เป็น

ไม่หมั่นเรียน

คนหมั่นเรียน

คนหมั่นดู

คนหมั่นทำ

คนดีเด่น

ขอรับรอง

ขอรับรอง

ขอรับรอง

ด้วยหมั่นเรียน

จะต้องรู้

จะต้องเห็น

จะต้องเป็น

เพียรทำดี

พระธรรมโกศาจารย์

ที่มา : ข้อความตอนหนึ่งจากหนังสือธรรมะ อานภาพความเพียร
ของพระวิวัฒน์ ธม.วชโณ หน้า 54 จาก <http://www.watsomanus.com>

